

SZAKDOLGOZAT

Dudás-Csikós Alexandra

Pénzügy-Számvitel Szak

Budapest

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Pénzügy-Számvitel Szak

**A vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének
elemzése, értékelése az Éves beszámolókból nyerhető
információk alapján 3-5 évre vonatkozóan**

Belső konzulens: Dr. Thalmeiner Gergő,
egyetemi adjunktus

Készítette: Dudás-Csikós Alexandra
LRXYA
levelező tagozat

Intézet/Tanszék: Budai Campus, Vidékfejlesztés
és Fenntartható Gazdaság
Intézet; Befektetési, Pénzügyi
és Számviteli Tanszék

Budapest

2023

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
2. A számvitel	7
2.1. A Számvitel részei és területei	10
2.2. A beszámoló elméleti háttere	12
3. A beszámoló elemzése	19
3.1. Vagyoni helyzet elemzése	20
3.2. Pénzügyi helyzet elemzése	21
3.3. Jövedelmezőségi mutatók	22
3.3.1. Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók értékelése	23
3.3.2. Tőkearányos jövedelmezőség értékelése	23
3.3.3. Élőmunka arányos jövedelmezőség értékelése	24
3.3.4. Eszköz arányos jövedelmezőség értékelése	24
3.4. Likviditási mutatók	24
3.5. Tőkeáttételi mutatók	25
3.6. Hatékonysági mutatók	26
3.7. Pénzáram alapú mutatók	27
4. Darusín Kft. bemutatása	28
5. Mérleg elemzése konkrét mutatószámokkal	30
5.1. Vagyoni helyzet elemzése vertikális módszerrel	30
5.2. Vagyoni helyzet elemzése horizontális módszerrel	34
5.3. Pénzügyi helyzet elemzése	36
5.3.1. Rövid távú pénzügyi elemzés	36
5.3.2. Hosszú távú pénzügyi elemzés	39
6. A vállalkozás jövedelmezőségének vizsgálata	42
6.1. Eszközarányos jövedelmezőségi mutató:	42
6.2. Tőkearányos jövedelmezőségi mutató:	43
6.3. Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók:	44
6.4. Élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók:	45
7. Hatékonyság vizsgálata	47
7.1. Nettó termelési érték levezetése	47
7.2. Komplex hatékonyság elemzés	50
7.3. Parciális hatékonyság elemzés	51
7.3.1. Élőmunka hatékonysági mutató:	51

7.3.2.	Bérhatékonysági mutató:.....	52
7.3.3.	Eszközhatékonysági mutató:.....	52
7.3.4.	Termelési költség szint mutató:.....	53
7.3.5.	Tőkehatékonysági mutató:	54
8.	Összefoglalás.....	55
	Irodalomjegyzék.....	57
	Mellékletek.....	58
	Függelékek	61

1. Bevezetés

Szakedolgozatom témájának azért választottam a gazdasági elemzést, mert könyvelőként dolgozom a Darusín Ipari Gyártó, Szerelő és Szolgáltató Kft – nél, amit elemzeni fogok a továbbiakban, és szeretnék mélyebben elmerülni a témában. Célom, hogy a dolgozatom végére megértsem és átlássam a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetét teljesen. Úgy gondolom, hogy ez az, a téma, ami a legjobban összefoglalja az egyetemi tanulmányaimat.

A vizsgálatot a cég nyilvánosan közzétett, 2017-2018-2019-2020-2021-2022 év adataiból, az éves beszámolóból végzem. Az éves beszámoló részeit, valamint a közzétételt a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény írja elő, melynek részei a mérleg, eredménykimutatás, illetve a kiegészítő melléklet. A törvény így fogalmaz, „Ez a törvény meghatározza a hatálya alá tartozók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, a beszámoló összeállítását, a könyvek vezetése során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.” (törvény, 2000) Ezekből a dokumentumokból valós képet kaphatunk arról, hogy milyen gazdasági helyzetben van a vállalkozás.

A vállalkozások hatékony működéséhez számtalan információs igényt kell kielégítenie, ahhoz, hogy a vezetőség optimális döntéseket tudjon hozni, valamint megtenni a szükséges lépéseket, amelyek előre viszik a vállalkozást. A már meglévő, illetve a jövőbeli partnerek számára is legalább olyan fontos, hogy áttekinthető képet kapjanak a vállalkozás gazdaságáról. Mondhatom azt is, hogy a gazdaság összes szereplőjének fontos és érdeke.

A vállalkozás pénzügyi helyzetét számtalan mutatószám segítségével tudjuk elemezni, amelyeket a szakdolgozatom során a gyakorlatban is fogok használni. Vertikális és horizontális mutatószámokkal elemzem a vállalat teljesítményét. A vertikális elemzés a vállalat belső teljesítményét hasonlítja össze a saját történelmi adataival, míg a horizontális elemzés a vállalat teljesítményét összehasonlítja más hasonló vállalatokkal. A vertikális mutatószámokat használják a vállalat teljesítményének értékelésére, például az árbevétel, a nyereség, a forgalom, a nyereségmarzs, a likviditás, és a növekedés meghatározásához. A mutatószámok összehasonlítása a szektorban működő társvállalatokkal segít a vállalat erősségeinek és gyengeségeinek azonosításában.

A horizontális elemzés a vállalat összehasonlító elemzése más hasonló vállalatokkal. A mutatószámok összehasonlítása hasonló vállalatokkal segít a vállalat erősségeinek és gyengeségeinek azonosításában.

A következő részben a szakirodalmi áttekintést mutatom be részletesen, mielőtt mélyebben belemennék a gazdasági elemzésbe. Az éves beszámoló elméleti háttérét fogom bemutatni, ezen belül is a beszámoló részeit, fajtáit, célját.

A dolgozatom második felében, az elméleti áttekintés után, a Darusín Kft-n keresztül a már említett mutatószámok segítségével fogom elemezni az éves beszámolóját, és annak vagyoni, pénzügyi, illetve jövedelmi helyzetét.

Utolsó fejezetként a kapott eredményeket összefoglalom a Darusín Kft. gazdasági helyzetét, illetve javaslatokat teszek, az esetleges észrevételeim problémák megoldására.

Kutatási célom a Darusín Kft. pénzügyi eredményességének vizsgálata az elmúlt 6 év adatai alapján. Kutatási eredményeim átfogó képet alkotnak mind a tulajdonosok mind a vezetőség számára a vállalkozás pénzügyi eredményességéről, fejlesztési lehetőségekről és támogatják a jövőbeli célok meghatározását.

2. A számvitel

A számvitel lényege a vállalatok, intézmények vagy személyek anyagi helyzetének és teljesítményének dokumentálása, elszámolása és értékelése. A számvitel segítségével a vállalatok nyomon követhetik bevételeiket és kiadásait, valamint a tőkeforrásaikat és döntéseket hozhatnak az anyagi erőforrásaik kihasználásáról. (Csepreginé-Török & Pál, 2019)

A számvitel forrását tekintve, kettő szabályozást tudunk megkülönböztetni, még pedig a hazai szabályozást, illetve a nemzetközi standardokat. A hazai számvitel legfőbb szabályozásait, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szabálya, amelynek hatálybalépés dátuma, 2001. január 1. Magyarországon természetesen, az Európai Unió irányelveiben elfogadott szabályok érvényesek. A nemzetközi standardok alkalmazását egyaránt az uniós és hazai szabályok is támogatják. A törvény legfőbb célja, hogy a hatálya alá tartozó gazdálkodók számára meghatározza a beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeiket. Továbbá célja, hogy meghatározza és betartsa a beszámoló összeállításával és nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos követelményeket. A számviteli törvény a következőképpen fogalmaz:

„A piaccgazdaság működéséhez ugyanis nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében objektív információk álljanak rendelkezésre mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról.” (törvény, 2000)

A számvitel információkat állít elő különböző rendszereken keresztül, a vállalkozás vagyonáról, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, és azok változásairól. Mindezekhez különböző bizonylatokra van szükség, amelyekből adatokat tud szolgálni az elemzésekhez. Az elemzések végső produktuma lesz majd az éves beszámoló.

A gazdasági eseményeket bizonylatok segítségével rögzíti, szaknyelven ezt úgy mondjuk, hogy „könyvekben” tartjuk nyilván az említett gazdasági eseményeket. A könyvvitel tartalmazza az analitikus nyilvántartásokat, amelyek egy adott időszak különböző változásait mutatja, amelyből a havi, negyedéves és éves zárások után, elkészül a főkönyvi kivonat. Az említett nyilvántartások, azaz a főkönyvi kivonat is és az analitikus nyilvántartás és a gazdálkodás ugyan azon gazdasági eseményeiből nyerhető, csupán annyi a különbség, hogy

az analitikus kimutatás egy részletes nyilvántartás, a főkönyvi karton pedig már egy összevont nyilvántartás. Legfontosabb főszabály a két nyilvántartással kapcsolatban, hogy az adatokban tökéletesen meg kell egyezni, csak akkor működik a rendszer, ha hiba van a főkönyvben, azt az analitikus rendszerből kell kivadászni, majd javítani.

Összefoglalva azt lehet mondani, hogy a számvitel a gazdasági eseményeket megfigyeli, méri, feljegyzéseket és ellenőrzéseket készít, majd ezekből beszámolót készít. (Attila & Siklósi-Veress, 2011)

A számviteli politika

A számviteli politika egy nagyon részletes leírás a vállalat által követett számviteli elvek és folyamatok összessége, amelyek alapján a vállalat elkészíti a pénzügyi beszámolóit. A számviteli politika azt határozza meg, hogyan kell a számvitel alapján elkészíteni a könyvelést, hogyan kell jelenteni a vagyontárgyakat, hogyan kell lebontani és jelenteni a bevételeket és kiadásokat, és hogyan kell a könyvelési egyenlegeket elkészíteni.

A számviteli politika fontos szerepet játszik a pénzügyi beszámolók megbízhatóságának biztosításában, valamint a cég vagy vállalat pénzügyi helyzetének és teljesítményének objektív értékelésében. A számviteli politika kialakításáról a vállalkozás vezetősége dönt, a vállalkozás sajátosságait, és a számviteli politikát figyelembe véve.

A számviteli politikát és azzal egyidejűleg a szabályzatokat, az újonnan alakuló vállalkozásoknak, a megalakulás napjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni. A törvényi változásokat is a hatálybalépéstől számított 90 napon belül át kell rajta vezetni. Ezt az írásos szabályzatot az arra felelős személy készíti el, aki lehet a gazdálkodás vezetősége, vagy a pénzügyi vezető.

A számviteli politika kialakításában az alábbi kérdésekre kell választ kapnunk:

- könyvvezetés módja,
- milyen a beszámolási formája,
- melyik típusú mérleget és eredménykimutatást készít el,
- mikor van mérleg készítésének időpontja,
- melyek az alkalmazott számviteli alapelvek

- céltartalék képzése,
- értékvesztés és értékvesztés visszairásának módja?

A számviteli politikában különböző szabályzatokat is köteles elkészíteni a vállalkozás:

- eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát,
- eszközök és a források értékelési szabályzatát,
- önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot,
- bizonylati rendre vonatkozó szabályzatot,
- pénzkezelési szabályzatot.

A magyar számviteli rendszer elhelyezkedése

A nemzetközi számvitelre való áttérés számos előnnyel járhat, de jelentős kihívásokat is hordozhat. Ezen túlmenően az elveken alapuló megközelítés jelentős változásokat tartalmaz a könyvelők által birtokolt szakértelemben, és így az oktatásuk terén is a háttérben, képzési programokban,

Legnagyobb előnye a nemzetközi összehasonlíthatóság. Az IFRS egy egységes számviteli nyelvet biztosít a vállalatok és országok számára. Ez lehetővé teszi a különböző vállalatok és országok pénzügyi kimutatásainak könnyű összehasonlítását, ami fontos lehet a befektetők, hitelezők és befektetők számára (Rachel Rotich, 2022). Az IFRS szigorúbb követelményeket támaszt a pénzügyi kimutatások átláthatóságával kapcsolatban, ami csökkentheti a pénzügyi csalások kockázatát, ezáltal csökkentheti a pénzügyi csalások kockázatát.

Kihívást jelenthet, hogy a nemzetközi számvitelre való áttérés folyamata költséges lehet, beleértve a számviteli rendszerek módosítását, alkalmazottak képzését és új szabványoknak való megfelelést. A nemzetközi számvitel szabványok nem mindig illeszkednek a különböző országok vagy kultúrák számviteli hagyományaihoz és jogi rendelkezéseikhez. Ez konfliktusokhoz vezethet. Ez kulturális és jogi különbségekből ered.

2.1. A Számvitel részei és területei

Részei:

- könyvvezetés (könyvvitel),
- beszámoló összeállítás,
- bizonylati rend- és
- költségelszámolás, önköltségelszámítás. (Dr.Sztanó, 2013)

A **könyvvezetést**, ami nem más, mint a gazdasági események rögzítése, kétféle módon tudjuk megtenni. Ez lehet egyszeres, és kettős könyvvitel. A könyvvitel lényege az adózás és a pénzügyi döntéshozatal alapjául szolgáló információk rendszerezése és nyilvántartása. A könyvvitel célja a vállalat anyagi helyzetének pontos ábrázolása, valamint a bevételek és kiadások időben történő nyilvántartása. A könyvvitelnek kötelező elvégzése minden olyan vállalatnak, amelynek van forgalma és az adózási kötelezettsége.

Az egyszeres könyvvitel a legegyszerűbb és legkevésbé bonyolult könyvviteli rendszer. Ebben a rendszerben csak a bevétel és kiadásokat rögzítik, és nem készülnek el az állományok és eredménykimutatások. Az egyszeres könyvvitel rendszerében a bevételek és kiadásokat egyaránt egy könyvben (pl. pénztárkönyv) vezetik nyilván, a könyvviteli eljárások és a szabályok is egyszerűbbek. Az egyszeres könyvvitel rendszerének fő célja a vállalat anyagi helyzetének nyomon követése és az adózási kötelezettségek teljesítése, de a döntéshozatal szempontjából kevésbé megbízhatóak az információk.

A kettős könyvvitel egy összetettebb és precízebb könyvviteli rendszer, amelyben a bevétel és kiadások, más néven az eszközök és források mellett az állományokat is rögzítik. A kettős könyvvitel rendszerében két könyv vezetését végzik. Az egyik a pénztárkönyv vagy naplófőkönyv, ahol a bevételek és kiadásokat rögzítik, a másik pedig az állománykönyv, ahol az állományokat, mint például a készletek, rögzítik. A kettős könyvvitel rendszerének célja a vállalat anyagi helyzetének pontosabb ábrázolása, valamint a bevételek és kiadások időben történő nyilvántartása, így segít a döntéshozatalban és az adózási kötelezettségek teljesítésében. (Katonáné, 2015)

A **beszámoló** nem más, mint a tájékoztatás eszköze. A számviteli beszámoló egy olyan dokumentum, amely egy vállalat vagy szervezet gazdálkodásának áttekintését nyújtja. Tartalmazza a vállalat vagy szervezet pénzügyi helyzetét, bevételeit, kiadásait és egyenlegét

a megadott időszakban. Az adatokat szabványos számviteli eljárások alapján készítik és átlátható formában jelenítik meg. Célja a befektetőknek, adóhatóságoknak, pénzügyi tanácsadóknak stb. tájékoztatni a vállalat vagy szervezet pénzügyi helyzetéről.

A **bizonylati rend** egy számviteli eljárás, amely szabályozza a vállalat vagy szervezet pénzügyi tranzakcióinak nyilvántartását és dokumentálását. A bizonylatokat egy meghatározott sorrendben rögzítik és archiválják, hogy megőrizzék a pénzügyi információk hitelességét és átláthatóságát. A bizonylati rend segít a pénzügyi beszámolók pontosságának és teljességének biztosításában, valamint lehetővé teszi a vállalat vagy szervezet pénzügyi helyzetének időszerű és pontos értékelését.

A **költségelszámolás** egy számviteli eljárás, amely a vállalat vagy szervezet összes költségét (beleértve a fix és változó költségeket) a termelési folyamat során meghatározza és nyilvántartja. Célja az egyes termékek vagy szolgáltatások valós költségeinek meghatározása és az árak meghatározásához való hozzájárulás.

Az **önköltségszámítás** a költségelszámolás része, amely a vállalat vagy szervezet belső használatú termékeinek és szolgáltatásainak költségeit határozza meg. Az önköltségszámítás segít a belső használatú termékek és szolgáltatások árának meghatározásában, valamint a vállalat vagy szervezet pénzügyi helyzetének javításában a hatékonyabb költségkezelés által.

Területei:

- pénzügyi számvitel,
- vezetői számvitel.

Az információ elsődleges címzettje szerint különböztetjük meg a pénzügyi és a vezetői számvitelt.

A **pénzügyi számvitel** a vállalat vagy intézmény pénzügyi információinak szervezett és rendszeres rögzítését, elemzését és kommunikálását jelenti. Célja a vállalati döntéshozók és más érdekeltek számára megbízható pénzügyi információk biztosítása, amelyek alapján a pénzügyi helyzet, a teljesítmény és a pénzügyi eredmények értékelhetők.

2.2. A beszámoló elméleti háttere

A szakirodalom az alábbiaként fogalmazza a beszámoló szerepét:

„A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alapján a piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereség-orientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre. A számvitel az a tevékenység, amely alkalmas arra, hogy a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről információkat szolgáltatson. A számviteli munka olyan gyakorlati tevékenység, amely a gazdálkodás folyamatait előre meghatározott rendszerben folyamatosan megfigyeli, feljegyzi, rendszerezi és feldolgozza.” (Dr.Siklósi A. D.-Á., 2011)

A gazdálkodónak az üzleti év végén zárnia kell a könyveit, ezt követően a számviteli törvényben meghatározott könyvvezetéssel el kell készíteni a beszámolót, amelynek valós képet kell mutatni a vállalkozás működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. A beszámolónak tükrözni kell a vállalkozás vagyonának összetételét is, azaz az összes eszközeit és forrásait, illetve azt alá is kell támasztani a törvényben előírt könyvvezetéssel. Továbbá a törvény arra is kötelezi a gazdálkodókat, hogy a beszámolót magyar nyelven készítse el.

A beszámoló segítségével jutnak el az információk a gazdálkodás működéséről, a piaci szereplők, az érdekeltek felé, tehát első és legfontosabb célja a tájékoztatás. Ezen dokumentumok vizsgálatával tudnak optimális döntést hozni a gazdaság szereplői, akik nem mások, mint a vállalkozás menedzsmentje, tulajdonosai, üzleti partnerei, akik a szállítók és vevők, a vállalkozás munkavállalói, a hitelezők, a befektetők, és végső soron az állam és annak szervei, mint például a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. (Bokor, 2014)

Üzleti évnek nevezzük azt az időszakot, amelyből a vállalkozónak éves beszámolót kell készítenie. Az üzleti év fordulónapja az adott ország jogszabályától függ, valamint a gazdálkodótól. A törvény nem követeli meg, hogy az üzleti év egybe essen a naptári évtől, ettől el lehet térni. Leggyakoribb eset, mikor az üzleti év eltér a naptári évtől, ha a vállalkozás év közben alakul. Jellemzően hazánkban az üzleti év tárgyévi január 1-től december 31-ig tart. Ebből következik, hogy a mérleg fordulónapja december 31, időtartama 12 naptári hónap. (Wikipedia, 2020)

A beszámoló formái az alábbiak lehetnek:

- éves beszámoló,
- egyszerűsített éves beszámoló,
- összevont éves beszámoló (konszolidált),
- egyszerűsített beszámoló (BGF, 2006)

A számviteli törvény meghatároz 3 határértéket, amely alapján kell a gazdálkodónak elkészítenie a hozzá illő beszámolót. Akkor készíthet a gazdálkodó **egyszerűsített éves beszámolót**, ha két egymást követő évben, a mérleg forduló napján, a következő 3 feltétel közül, bármelyik kettő együtt teljesül:

- a mérlegfőösszeg nem haladja meg az 1200 millió forintot,
- az éves nettó árbevétel nem haladja meg az 2400 millió forintot,
- a tárgyévben az átlagos foglalkoztatottak létszáma nem haladja meg az 50 főt.
(törvény, 2000)

Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodók készíthetnek **egyszerűsített beszámolót**, ez a beszámolók közül a legegyszerűbb, ezért a legritkábban használt, ugyanis ez mutatja a vállalkozásról a legkevesebb információt. Egyszeres könyvvitelt olyan szervezetek vezethetnek, mint például az alapítványok, egyesületek, akik abban az esetben választhatják az egyszerűsített beszámoló formát, ha az éves nettó árbevételük nem haladja meg az 50 millió forintot. Ezen beszámoló részei az egyszerűsített mérleg és az eredménylevezetés. (Bokor, 2014)

A **konszolidált éves beszámoló** a több vállalat összesített pénzügyi adatait tartalmazza, hogy együttesen értékelhessük őket. A konszolidáció azt jelenti, hogy a különböző vállalatok adatait egyesítjük, hogy kapjunk egy átfogó képet a csoport pénzügyi helyzetéről. Az éves beszámoló tartalmazza a vállalat vagy csoport árbevételét, eredményét, eszközeit, pénzügyi adatait stb.

Ez az jelenti, hogy adott egy anyavállalat, melynek léteznek leányvállalatai, és ezt együttesen, egy önálló vállalkozásként mutatja be a konszolidált beszámoló.

Az összevont (konszolidált) éves beszámoló részei:

- összevont (konszolidált) mérleg,

- összevont (konszolidált) eredménykimutatás,
- összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet (Dr.Sztanó, 2013)

A konszolidált éves beszámoló az üzleti jelentés nem része, azonban az anyavállalatnak kötelessége elkészíteni és elfogadtatni, viszont nem kell letétbe helyezni.

Konszolidált éves beszámoló határértékei:

- a mérlegfőösszeg nem haladja meg az 6000 millió forintot,
- az éves nettó árbevétel nem haladja meg az 12 000 millió forintot,
- a tárgyévben az átlagos foglalkoztatottak létszáma nem haladja meg az 250 főt

A fent említett beszámoló fajták közül többnyire az alap beszámoló típus, az **éves beszámoló**. Minden kettős könyvvitelt vezető gazdálkodónak ezt a fajtát kell elkészíteni, ha a többi 3 forma feltételei nem teljesülnek. (RSM, 2022)

Az éves beszámoló részei:

- mérleg,
- eredménykimutatás,
- kiegészítő melléklet. (Dr.Takács, 2008)

A beszámolót akkor készítjük el jól, ha az valós képet ad a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

A **mérleg** a vagyonról készített kétoldalú kimutatás, melynek egyik oldala a vállalkozás eszközeit (aktívák), másik oldala az eszközök forrásait (passzívák) tartalmazza, és mind ezt adott időpontra vonatkozóan mutatja be. (Szamvitelnavigator, 2012)

Szakirodalmi megfogalmazás szerint: „A mérleg egy statikus számviteli dokumentum, ami azt jelenti, hogy a vállalkozás eszközeit és forrásait egy adott időpontban pénzértékben kifejezve, a törvény által előírt formában tartalmazza.” (Dr. Sztanó, 2013) Mivel a mérleg egy kétoldalú kimutatás, mint az imént említettem, az összes eszköznek megvan a forrása, ezért a két oldal összegének forintra pontosan meg kell egyeznie, ezt az összeget pedig mérlegfőösszegnek nevezzük.

A számviteli törvény két sémát nyújt a mérleg tagolására, a kettő közül egyet kell választania a gazdálkodónak:

- „A” változat: elrendezése mérlegszerű, két oldalán mutatja az eszközöket és forrásokat, az eszközök bemutatása likviditás szerint fordított sorrendben történik, azaz a nehezebben likvidde tehető eszközökkel kezd, és halad a könnyebben, gyorsabban likvidde tehető eszközök felé. A forrásoknál fordított esedékességi sorrendet használ, azaz az első sorokon a hozzánk távol eső lejáratú forrás szerepel, a végén pedig, amelyek hozzánk közelebbi esedékességű forrás.
- „B” változat: elrendezése lépcsőzetes, ez a séma inkább finanszírozás szemléletű, a források sorrendje eltér az előző sémától. Jellemzője, hogy nem tartalmaz eszközös és források összesen sorokat, hanem elemzéshez felhasználható speciális sorokat.

A választott cég, amit elemezni fogok a dolgozatomban, a mérleg „A” változatát használja, ezért szeretném bemutatni egy pár mondatban a jellemzőit.

Mérleg „A” változata:

A. Befektetett eszközök	D. Saját tőke
I. Immateriális javak	I. Jegyzett tőke
II. Tárgyi eszközök	II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)
III. Befektetett pénzügyi eszközök	III. Tőketartalék
B. Forgóeszközök	IV. Eredménytartalék
I. Készletek	V. Lekötött tartalék
II. Követelések	VI. Értékelési tartalék
III. Értékpapírok	VII. Mérleg szerinti eredmény
IV. Pénzeszközök	C. Céltartalékok
	F. Kötelezettségek
	I. Hátrasorolt kötelezettségek
	II. Hosszú lejáratú kötelezettségek
	III. Rövid lejáratú kötelezettségek
C. Aktív időbeli elhatárolások	G. Passzív időbeli elhatárolások
Eszközök összesen	Források összesen

1. ábra: Mérleg (saját forrás)

A mérleg bal oldalán szerepelnek a vállalkozás összes eszközei, jobb oldalon pedig az ezeket finanszírozó forrásai. Nagybetűvel jelölt sorokat nevezzük mérleg főcsoportoknak, a főcsoportokon belül római számokkal jelöljük a mérlegcsoportokat, mérlegcsoportokon belül pedig az a mérlegtételek szerepelnek arab számokkal. A mérlegben nem kell minden egyes mérlegtételt szerepeltetni, csak azokat, amelyekben szerepel adat az üzleti évben, vagy az azt megelőző üzleti évben. A mérlegtétel a legkisebb egység, a számviteli törvény lehetőséget ad arra, hogy a gazdálkodó tovább tagolja, vagy éppen összevonja a vállalkozás sajátosságait figyelembevéve, amelyeket részletesen meg kell indokolni a kiegészítő mellékletben.

Az eredménykimutatás egy olyan számviteli dokumentum, amely a vállalat vagy szervezet egy adott időszakban elért eredményét jeleníti meg. Az eredménykimutatás a gazdálkodó bevételeit, költségeit és nyereségét vagy veszteségét mutatja be. A bevételek a vállalat által eladott termékek vagy szolgáltatásokért kapott pénzeket jelentik, míg a költségek a vállalat által előállítás, szállítás és értékesítés során felmerülő költségeket tartalmazzák. Az eredménykimutatás segítséget nyújt a vállalat eredményének megértéséhez, és információt szolgáltat a vállalat pénzügyi helyzetéről. Az eredménykimutatás része a vállalat éves beszámolójának, és fontos forrása a vállalat stratégiai döntéseikhez szükséges információknak. Az eredménykimutatás megmutatja, hogy a vállalkozásnak nyereség lesz-e az adózás előtti eredmény, azaz, hogy mennyi pénze marad.

Az eredménykimutatás típusai:

- Összköltségeljárás
- Forgalmiköltség eljárás

Szeretnék egy kicsit kitérni az összköltség eljárással készült eredménykimutatásra, mert a dolgozatom elemző részében, azt fogom vizsgálni.

Mint, ahogy a megnevezése is utal rá, az üzleti évben felmerült összes költséget és költségnemet bemutatja, és ezzel szembe állítja a vállalkozás hozamait, teljesítményeit. Ez a fajta eredménykimutatás bruttó szemléletű. A még nem leadott, azaz még nem realizált hozamait is tartalmazza. Az eredménykategóriákat római számmal jelzi. Az arab számmal jelölt tételeket nem kötelező feltüntetni, ha a tárgy évben, vagy az előző üzleti évben nem szerepelt benne adat.

Összköltség eljárással készült eredménykimutatás:

I. Értékesítés nettó árbevétele
II. Aktivált saját teljesítmény értéke
III. Egyéb Bevételek
IV. Anyagjellegű ráfordítások
V. Személyi jellegű ráfordítások
VI. Értékcsökkenési leírás
VII. Egyéb ráfordítás
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye
III. Pénzügyi műveletek bevételei
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai
B. Pénzügyi műveletek eredménye
C. Adózás előtti eredmény
X. Adófizetési kötelezettség
D. Adózott eredmény

2. ábra: Összköltség eljárással készült eredménykimutatás (saját forrás)

A beszámoló kötelező részét képezi a **kiegészítő melléklet**. Ez a dokumentum is szintén a gazdaság szereplőinek nyújt információt a vállalkozásról. A kiegészítő melléklet formáját nem szabályozza a számviteli törvény, ezért formája nem kötött. A táblázatos kimutatások mellett többnyire szöveges értelmezést tartalmaz. A választott beszámoló típusa befolyásolja a kiegészítő melléklet tartalmát, illetve részletességét. A gazdálkodó számviteli politikáját is ebben a részben kell bemutatni, továbbá az alkalmazott értékelési eljárásokat, és az értékcsökkenés elszámolásának módszerét, gyakoriságát. Egy másik megfogalmazás szerint: „A kiegészítő mellékletben készített visszatekintő (retrospektív) eredményelemzés különböző mutatószámokon keresztül értékeli (kell, hogy értékelje) a gazdálkodó eredményének, az eredmény összetevőinek a változását (alakulását), illetve az eredmény (részeredmény) különböző vagyonrészhez viszonyított arányát.” (Zatykó, 2016)

Kiegészítő melléklet felépítése:

- I. Általános jellegű kiegészítések
- II. Speciális jellegű kiegészítések
- III. Tájékoztató jellegű kiegészítések
- IV. Cash flow kimutatás (BGF, 2006)

Az éves beszámolóval párhuzamosan üzleti jelentést kell készíteni, habár nem szerves része a beszámolónak. Legfontosabb feladata és célja, hogy a gazdálkodás mérlege és eredménykimutatás mellett, a jövőbeni adatok alapján, felállítja a vállalkozás jövőképét, a lehetséges kockázatok figyelembevétele mellett. (Pál, 2015) Az üzleti jelentés tulajdonképpen a kiegészítő melléklet kiegészítése szöveges formában. Az üzleti jelentés nem kell a beszámolóval együtt közzétenni.

3. A beszámoló elemzése

„A vállalkozások megítélésének, értékelésének egyik fontos módszere az elemzés, amely a gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen tájékozottság megszerzését segíti elő. Az elemzés tulajdonképpen összefüggések, gazdasági jelenségek és az ezekre ható tényezők feltárását jelenti, tehát a megismerés módjaként határozható meg, amely elősegíti, részben pedig biztosítja a szükséges információk megszerzését.” (Dr. Bíró T.-Kresalek P.-Dr. Pucsek J.-Dr.Sztanó I., 2012)

Az éves beszámoló elemzése a cég teljesítményének és helyzetének részletes megállapítását jelenti, amelynek célja a jövőbeli döntések megalapozása. Az elemzés során figyelembe kell venni a cég pénzügyi mutatóit, a piaci trendeket, a versenytársak teljesítményét, valamint a cég stratégiáját és céljait. (Dr.Siklósi A. D.-Á., 2011)

Az elemzés során a következő kérdésekre kell választ adni:

- Milyen volt a cég pénzügyi teljesítménye az elmúlt évben?
- Milyen volt a cég piaci pozíciója és milyen volt a versenyképessége?
- Milyen szakmai és pénzügyi kihívásokkal kellett szembenéznie a cégnek az elmúlt évben?
- Milyen volt a cég személyi állományának teljesítménye és mennyi volt hatékony a működése?
- Milyen új lehetőségek és veszélyek állnak a cég előtt a jövőben?

Az éves beszámoló elemzése alapján a cég vezetősége döntéseket hozhat a jövőbeli stratégiáról és célokról, valamint kijelölheti a fejlesztési irányokat és a rizikókezelési terveket, megérthetik a cég erősségeit és gyengeségeit, a megalapozottabb döntéshozatal érdekében. A vizsgálat során használt módszerek függhetnek a cég méretétől, szektorától, piaci helyzetétől és egyéb tényezőktől.

A vállalkozás beszámolójának elemzése során az alább felsoroltakra kaphatunk eredményt:

- vagyoni és pénzügyi helyzetére,
- a gazdálkodás jövedelmezőségére,
- a vállalati tevékenység hatékonyságára.

A fent említett elemzéseket, el tudjuk végezni a gazdálkodás beszámolójából, nevesítve a mérlegből, eredménykimutatásból és a kiegészítő mellékletből, ezt nevezzük küldő mérlegelemzésnek. Létezik egy úgy nevezett belső mérlegelemzés is, amely a vállalkozás főkönyvi kivonatból, főkönyvi számlákból, és az analitikus nyilvántartásból végezhető, ehhez azonban ismerni kell ezeket az adatokat, ugyanis ezek nem nyilvános adatok, mit a beszámolóinak adatai.

„A mutatószámok olyan jelentősen összevont, tömörített numerikus kifejezések, amelyek koncentrált formában adnak ismeretet számszerűsíthető, illetve mennyiségi úton bemutatható – rendszeresen ismétlődő – jelenségekről.” (Pucsek, 2011)

A következő a fejezetben szeretném bemutatni azokat a mutatószámokat, amelyekkel vizsgálni fogom a vállalkozást a dolgozatom elemző részében.

3.1. Vagyoni helyzet elemzése

A vagyoni helyzet elemzése során a gazdálkodás mérleg adataival dolgozunk, azaz az eszközökkel és forrásokkal. Az elemzést az adott üzleti év, azaz a tárgy év adataiból és az előző év adataiból vizsgáljuk, és a két év adatait összehasonlítjuk. Az eszközök és források adatainak felhasználásával kétféleképpen tudunk vizsgálni:

- vertikálisan és
- horizontálisan.

Vertikális elemzést csak a mérleg eszköz, vagy csak a forrás oldal adataiból, az adott oldal összetételét vizsgáljuk különböző mutatószámokkal és felbontásban. Ezek a felbontások lehetnek:

- eszközök és források összetétele,
- különböző mutatószámok felhasználásával.

Horizontális elemzés a vertikális elemzéssel szemben, a mérleg eszköz és forrás oldalát együtt vizsgálja, a két oldal mérleg sorait és mérlegtételeit veti össze. Ha a forrásokat viszonyítjuk az eszközökhöz, akkor az eszközök forrásokkal való lefedettségét, eszközök forrásigényét kapjuk eredményül, azaz, hogy egységnyi eszközállománynak mekkora a tőkeszükséglete. Fordítva a források fedezettségéhez, illetve eszközigényességéhez jutunk,

vagyis, hogy egységnyi saját vagy idegen tőkével hány egységnyi eszközállományt mozgat a vállalkozás.

Vagyoni helyzet vizsgálatának a mutatószámai:

- tőkeerősség, és saját tőke növekedés,
- kötelezettségek részaránya,
- befektetett eszközök fedezete.

3.2. Pénzügyi helyzet elemzése

A vállalkozás pénzügyi helyzetének elemzése azt jelenti, hogy a vállalat pénzügyi adatait (bevételek, kiadások, aktívák, passzívák stb.) vizsgálják, hogy megértsék a vállalat jelenlegi helyzetét, erősségeit és gyengeségeit, valamint a jövőbeli kilátásait. Ennek a folyamatnak a célja, hogy segítsen a vállalatvezetőknek döntéseket hozni, megtalálni a fejlesztési lehetőségeket, kockázatokat azonosítani, és a vállalat pénzügyi stabilitását növelni. Az elemzés általában a következő lépésekből áll: adatgyűjtés, adatok vizsgálata, elemzés, jelentés készítése és ajánlások megfogalmazása.

A pénzügyi helyzet vizsgálatának a célja, hogy felmérje a vállalkozás fizetőképességét. Az elemzéshez az éves beszámoló adatait használjuk fel, amelyek a múltbéli gazdasági eseményekről nyújtanak információt.

A pénzügyi helyzet értékeléséhez az alábbi területeket választjuk el:

- adósságállomány elemzése,
- likviditás elemzése és
- cash-flow kimutatás elemzése.

Hosszú és rövid távú vizsgálatokat tudunk készíteni. Hosszú távú pénzügyi helyzet vizsgálatára az adósságállomány elemzése szolgál, míg a rövid távú helyzet vizsgálatára likviditási mutatók alkalmasak. A cash-flow egy pénzügyi kimutatás, ezért az csak azokat az eseményeket veszi figyelembe, amelyek pénzmozgással járnak. (Dr. Bíró T.-Kresalek P.-Dr. Pucsek J.-Dr.Sztanó I., 2012)

A pénzügyi helyzet elemzéséhez használható mutatószámok:

- jövedelmezőségi mutatók,

- likviditási mutatók
- tőkeáttételi mutatók,
- hatékonysági mutatók,
- pénzáram alapú mutatók.

Ezek a mutatók segítenek a vállalat pénzügyi helyzetének átfogó értékelésében és a jövőbeli kilátások meghatározásában. Az elemzőnek meg kell értenie a mutatók jelentését, hogy helyesen értelmezze őket, és jól informált döntéseket hozhasson.

3.3. Jövedelmezőségi mutatók

Mennyire használja hatékonyan a vállalkozás a rendelkezéseire álló erőforrásokat? Erre a kérdésre a választ adja meg a jövedelmezőség vizsgálata.

Jövedelmezőségi mutatók:

- eszközarányos nyereség (ROA)
- sajáttőke-arányos nyereség (ROE)
- árbevétel arányos jövedelmezőség (ROS)
- árbevétel-arányos üzemi eredmény
- árbevétel-arányos adózás előtti eredmény
- fedezeti mutató

A mutatók megállapításánál mindig valamilyen jövedelem kategóriát viszonyítunk valamilyen vetítési alaphoz.

Eredménykategóriák:

- értékesítés bruttó eredménye,
- üzemi (üzleti) tevékenység eredménye,
- adózott eredmény,
- adózás és kamatfizetés előtti eredmény (EBIT),
- adózás, kamatfizetés és értékcsökkenés előtti eredmény (EBITDA),
- adózott eredmény + fizetett kamatok (NOPLAT),
- mérleg szerinti eredmény.

Vetítési alap:

- értékesítés nettó árbevétele
- értékesítés nettó árbevételének további bevételekkel bővített összege
- saját tőke összege
- lekötött eszközök nettó értéke
- készletek összege
- összes eszközérték
- bérköltés
- személyi jellegű ráfordítások
- átlagos állományi létszám

Ezekkel vizsgálhatjuk az árbevétel-, tőke-, élőmunka és eszköz arányos jövedelmezőségi mutatókat, illetve választ kaphatunk olyan kérdésre, mint pl.:

- egységnyi árbevétel elérésével mekkora adózott eredményt termel a cég?
- egységnyi saját tőke befektetése mekkora profitot hozott a cégnek?

3.3.1. Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók értékelése

$$ROS = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Értékesítés nettó árbevétele}}$$

Az árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók a vállalat vagy szervezet árbevétele és nyeresége közötti arányt mutatják. Megmutatja, hogy egységnyi eredményen mekkora árbevételért ért el. Ezek a mutatók segítenek megérteni a vállalat vagy szervezet jövedelmezőségét és a bevétel arányos nyereségességét.

3.3.2. Tőkearányos jövedelmezőség értékelése

$$ROE = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

Ez a mutató megmutatja, hogy a saját tőkére vetítve, mekkora adózott eredményt ért el a gazdálkodás egy adott időszakra vetítve, vagyis a tőkének mekkora a hozama. A mutató értéke, akkor eredményes, ha minél magasabb, hiszen akkor nagyobb az egységnyi tőkére jutó adózott eredmény. Abban az esetben, ha a nettó eredmény negatív, mivel a vállalkozás veszteséget termel, így természetesen a ROE értéke is negatív eredményt mutat.

3.3.3. Élőmunka arányos jövedelmezőség értékelése

Az élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatók segítségével az emberi erőforrás felhasználását tudjuk vizsgálni, úgy, hogy a különböző eredménykategóriákat az átlagos állományi létszámokhoz, a bérköltségekhez és a személyi jellegű ráfordításokhoz viszonyítjuk.

3.3.4. Eszköz arányos jövedelmezőség értékelése

$$ROA = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Összes eszköz}}$$

A képlet az eszközarányos nyereséget mutatja, a teljes vállalati vagyont vizsgálva. Az adózott eredményt a beszámoló adataiból nyerjük, az eszközök eredményét a főkönyvi kivonat mutatja. Mivel az adózott eredmény egy adott időszakra vonatkozott eredmény, így az eszközöket is ugyan arra az időszakra átlagolni kell, mert a főkönyvi kivonat egy adott pillanati értéket mutat. Ha a mutató értéke alacsony, akkor arra következtethetünk, hogy a cég működése nem túl hatékony. A ROA mutató előnye, hogy nagyon könnyen hozzáférhető adatokkal dolgozik.

3.4. Likviditási mutatók

A likviditás fogalmát tekintve egy vállalkozás fizetőképességét jelenti, ami alatt azt is érthetjük, hogy a vállalkozás mennyire rendelkezik olyan eszközökkel, melyeket rövid vagy

hosszú időn belül készpénzzé tud tenni, ezzel biztosítva a gazdálkodás fizetőképességét. A likviditás vizsgálható hosszú és rövid távra is. (Dr. Béhm Imre, 1998)

„A likviditási helyzet értékelése – alapvetően – a likvid eszközöknek és a rövid lejáratú (egy éven belül esedékessé váló) kötelezettségeknek a szembeállítását jelenti.” (Blumné Bán Erika-Kresalek Péter-Pucsek József, 2021)

Az eszköz oldalon a leginkább likvid csoport a forgóeszközök, míg a forrás oldalon a folyó fizetési kötelezettségek lehetnek. Horizontális típusú mutató, mivel a mérleg eszköz és forrás oldalainak adataival dolgozik.

Likviditási mutatók:

- Likviditási ráta
- Likviditási gyorsráta
- Pénzhányad mutató
- Hitelfedezettségi mutató
- Kamatfedezettségi mutató

3.5. Tőkeáttételi mutatók

Ez a mutató kifejezi, hogy a vállalkozás milyen arányban és mennyiségben használ külső, vagyis idegen forrását. Mit vizsgál a tőkeáttételi mutató? A vállalkozás kockázatosságát és finanszírozását. Fontos stratégiai döntés, hogy a vállalkozást milyen pénzügyi forrásból lehet, vagy érdemes finanszírozni.

A likviditási mutatóval ellentétben a tőkeáttételi mutatók vertikális mutatók, mivel mindig csak egy adott mérlegoldalt vizsgál.

Tőkeáttételi mutatók:

- Adósságállomány
- Adósságállomány aránya
- Saját tőke aránya
- Adósságállomány fedezettsége
- Eladósodottság foka
- Tőkeáttételi mutató

3.6. Hatékonysági mutatók

Hatékonyság alatt értjük, az erőforrások felhasználásának gazdaságosságát, amelyet a hatékonysági mutatók segítségével nyomon tudjuk követni. (Silvermoon, 2021) A számításokat a mérleg és eredménykimutatás adatainak felhasználásával tudjuk végezni. Ezek a mutatók úgy vannak összeállítva, hogy a hozamot viszonyítja az annak eléréséhez szükséges erőforrását.

Hozam lehet:

- árbevétel,
- adózott eredmény.

Erőforrás lehet:

- eszközök,
- tőke,
- élőmunka.

A vállalkozás teljesítményének mérése létfontosságú, mivel az erőforrások nem állnak korlátlanul a rendelkezésükre. Ahhoz, hogy a növekedéshez és fejlesztéshez elegendő nyereséget elérje, a rendelkezésre álló erőforrásait megfelelően kell felhasználnia. A hatékonysági mutatók azt érzékeltetik, hogy a vállalkozás milyen mértékben használja ki erőforrásait, vagyis az árbevétel egy egységének eléréséhez mekkora értékű befektetett eszközt vagy forgóeszközt használtak fel, vagy mekkora létszámmal, ráfordítással érték el az árbevételt.

Hatékonysági mutatók:

- Készletek forgási sebessége
- Nettó forgótőke forgási sebessége
- Tárgyi eszközök hatékonysága
- Tárgyi eszköz igényesség
- Munkaerő hatékonysága
- Munkaerő igényesség

3.7. Pénzáram alapú mutatók

A pénzáram alapú mutató nem más, mint a cash-flow alapú mutatók.

„A cash flow – általánosan elfogadott értelmezés szerint – nem más, mint a pénzforrások képződésének és felhasználásának folyamata egy meghatározott időszak alatt. A cash flow értéke megegyezik a pénzbevételek és a pénzkiáramlások különbségével, végső soron tehát a pénzeszközök állományváltozását jelzi.” (Dr.Bíró T-Kresalek P-Dr-Pucsek J-Dr Sztanó I, 2016)

A "Cash flow kimutatás" a vállalat pénzügyi állapotának jelentése, amely bemutatja a pénzforgalmi folyamatokat egy adott időszakban.

A Cash flow kimutatás három fő részből áll:

1. az operatív (működési) tevékenységekből származó pénzáramlás,
2. a beruházási (befektetési) tevékenységekből származó pénzáramlás
3. és a finanszírozási (pénzügyi) tevékenységekből származó pénzáramlás.

Az operatív tevékenységekből származó pénzáramlás bemutatja a vállalat fő tevékenységének (pl. értékesítések, szállítások) következtében létrejött pénzáramlást, a beruházási tevékenységekből származó pénzáramlás a vállalat beruházásaiból (pl. ingatlanok, gépek vásárlása) származó pénzáramlást, míg a finanszírozási tevékenységekből származó pénzáramlás a vállalat finanszírozási forrásainak változását mutatja (pl. hitel felvétele, részvény kibocsátása).

A Cash flow kimutatás fontos eszköz a vállalat pénzügyi helyzetének értékelésére, mert megmutatja, hogy a vállalat mennyi pénzt képes előteremteni, valamint a pénzforgalmi folyamatokból melyik része az, amely a vállalat pénzügyi helyzetét javítja vagy ronthatja. Ezen túlmenően, a Cash flow kimutatás segíthet a befektetőknek és a vállalat vezetőinek abban, hogy megértsék a vállalat pénzforgalmi folyamatait, és jó döntéseket hozzanak a vállalat jövőjét illetően.

4. Darusín Kft. bemutatása

A Darusín Kft. 1999-ben alakult meg, Radvánszki Sándor alapításával. A társaság 100%-ban magyar tulajdonban van. A Kft. tulajdonos és egyben ügyvezetője, addigra már 10 éves szakmai tapasztalattal rendelkezett, daru, darupálya és acélszerkezet gyártás területén. 2001-ben megvásárolta önálló telephelyét, ahol megépítette a gyártócsarnokát, amely egy daruzott csarnokból és irodából állt.

A vállalkozás 5 fővel indult el az ügyvezető mellett, egy könyvelővel, és 3 szerelő lakatossal. Céljai között szerepelt, hogy folyamatosan bővítse a munkaerő állományát szakképzett emberekkel.

Fő tevékenységi köre a daruk és darupályák komplett gyártása, szerelése, karbantartása, acélszerkezet gyártása, valamint acélszerkezetek, acélszerkezetű épületek, csarnok gyártása és kivitelezése. Továbbá foglalkozik lemezmegmunkálással, CNC láng- és plazmavágással, komplett felületvédelemmel. Megrendelőik részére komplex szolgáltatást tud nyújtani igény esetén, a tervezéstől egészen a kivitelezésig.

A CNC láng- és plazmavágó gépek olyan eszközök, amelyeket számítógép vezérlésű (CNC) rendszerrel kombinálnak, hogy pontosabb és automatizáltabb vágási folyamatot biztosítsanak. A CNC technológia lehetővé teszi a gépek precíziós irányítását és programozhatóságát, ami nagy előnyöket kínál a vágási műveletek során. Az CNC rendszer magas pontosságot és ismételhetőséget tesz lehetővé, így nagy mennyiségű és/vagy ismétlődő vágási műveletek hatékonyan végezhetőek el.

2004-ben gyártócsarnok és szociális blokk bővítésre került lehetőség, valamint beszerzett egy saját 4 tonnás híddarut is. Ebben az évben saját, Messer típusú CNC láng- és plazmavágó berendezést vásárolt.

2005-ben egy RB1650 típusú szemcseszórázó gépet, egy 10 tonnás híddarut, és egy 150 tonnás elektrohidraulikus prést telepített a gyártócsarnokba. A szemcseszórázó gép elsősorban szálanyagok, profilacélok, csövek, lemezek, és egyszerű hegesztett szerkezetek szemcseszóráására alkalmas. Ezzel a technológiával sokkal pontosabb és hatékonyabb munkát tudnak végezni, hiszen egyenletes felülettisztítást és kezelést tudnak végezni.

2007-ben egy újabb gépet, egy VarioSynergic típusú hegesztőgépet telepített a vállalkozás. A VarioSynergic típusú hegesztőgép egy speciális típusú hegesztőberendezés, amelyet az

ipari hegesztési folyamatokat segíti elő. A VarioSynergic hegesztőgépek a legfejlettebb technológiát alkalmazzák a hegesztés során, és számos előnyt kínálnak a felhasználók számára. A VarioSynergic hegesztőgépek fő jellemzője a szinergikus hegesztési funkció. Ez azt jelenti, hogy a gép intelligensen és automatikusan állítja be a hegesztési paramétereket, például az áramerősséget és a feszültséget, a választott hegesztési mód és a felhasznált anyag alapján. Ez egyszerűsíti és felgyorsítja a beállítási folyamatot.

Az évek során folyamatosan bővítette a berendezéseit, és a gyártócsarnokot. Többféle hegesztőgépet vásárolt. Bővítette a CNC lángvágógép kapacitását is. Vásárolt egy homlokvillás targoncát, amely nagyban megkönnyíti a telephelyen belüli anyagok szállítását, majd a kamionra való felpakolását is.

2014-ben megépítette szemcseszóró kabinját. A szemcseszóró kabin egy zárt tér, amelyben a szemcseszórás folyik. Ez egy biztonságos és ellenőrzött környezetet biztosít a munkavégzéshez, megvédi a környezetet a szemcsék szóródásától és minimalizálja a por terjedését.

2016-ban a Darusín Kft. óriási mérföldkőhöz érkezett, amikor is a Magyarországon jelenleg egyedüli vasgyárként üzemelő Dunai Vasmű emelőgép karbantartó egységét kiszervezték a Darusín Kft. kezébe. Ezzel a beruházással a munkaerőállománya 138 fővel bővült, és egy új telephellyel is. A beruházás a mai napig is változatlanul működik, nagymértékben növelve a vállalkozás árbevételét. Fő tevékenysége mellett, az árbevétele nagyobb része a Dunai Vasmű darukarbantartásából tevődik össze.

2018-ban újabb mérföldkőhöz érkezett, Budapesten nyitott telephelyet, daru szerviz üzletággal, és szakképzett szerviz csapattal.

2019-ben egy új Fejlesztő és Kutató csarnok első ütemének építés kezdődött.

2020-ban elnyerte a Magyar Multi Program pályázatát, amelynek segítségével lehetősége nyílt a Fejlesztő és Kutató csarnok második ütemének megépítése is.

A technikai fejlődés mellett, hangsúlyt fektetett az informatikai technológia és park fejlesztésére is.

Legfrissebb adatok szerint a vállalkozás közel 200 fő alkalmazottal dolgozik, az árbevételét is megsokszorozta az évek során.

5. Mérleg elemzése konkrét mutatószámokkal

Mennyire eredményes a vállalkozás?

Mennyire megbízható a vállalkozás?

Ilyen kérdések megválaszolására lesz alkalmas az elkövetkezendő fejezet.

5.1. Vagyoni helyzet elemzése vertikális módszerrel

Ebben a részben szeretném bemutatni a fent említett elméleti kifejtés után, a mérlegből vett konkrét adatok segítségével a vállalkozás vagyoni helyzetét. Az általam választott módszer az abszolút különbözetek módszerén alapul, amely szerint több év adatait hasonlítjuk össze, és vonjuk le a következtetéseket. Az eszközök és források összetételének megoszlását részletezném.

Az eszközök összetételének alakulása:

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Befektetett eszközök	13,29	12,46	22,24	26,64	33,92	33,09
Immateriális javak	0,19	0,15	0	0	1,97	1,79
Tárgyi eszközök	13,1	12,31	22,24	26,64	31,95	31,29
Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0	0	0	0
Forgóeszközök	86,61	87,29	77,62	72,01	62,58	64,17
Készletek	11,91	7,19	7,81	3,86	5,83	6,02
Követelések	51,59	62	62,29	48,2	44,32	56,68
Értékpapírok	0	0	0	0	9,43	0
Pénzeszközök	23,07	18,1	7,53	19,95	3	1,46
Aktív időbeli elhatárolások	0,11	0,25	0,14	1,34	3,5	2,74
ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) ÖSSZESEN	100	100	100	100	100	100

1. ábra: Eszközök megoszlása (saját forrás)

Az arányok számításánál a vetítési alap a mérlegfőösszeg. A befektetett eszköz arány mutató kiszámolásával megkapjuk eredményként, hogy mekkora hányadot tesznek ki a tartósan befektetett eszközök, illetve, hogy a vállalkozás mennyire tőkeigényes. Ez azért fontos, mert ezek a tartósan befektetett eszközök lekötik a tőkét, amelyek csak lassan térülnek meg. A befektetett eszközök majd nem minden évben tárgyi eszközökből állnak, amelyek 2018-as év kivételével, évről évre nőttek. Ennek legfőbb oka, hogy a vállalkozás folyamatosan fejlődik, korszerűsödik, amelyekhez elengedhetetlen a jó minőségű, modern gépek beszerzése. 2019-ben a vállalkozás elnyert egy beruházási pályázatot és elkezdődött egy előkészítő csarnok építése, amelyben a gépparkot is növelte a Kft.

Amint ránézünk a fenti táblára, rögtön kiugró magassággal láthatjuk, hogy minden vizsgált évben a **forgóeszközök** jóval nagyobb arányban szerepelnek, mint a befektetett eszközök. A készletek aránya évről évre csökken, 2017-ről 2020-ra elég jelentősen csökkent az értéke, majd, hogy nem a felére. Ez azzal magyarázható, hogy igyekeznek csökkenteni a befejezetlen és félkész termékeket, és azok raktárra vételét. Másik indok, hogy a gyártáshoz megrendelt alapanyagokat érkezésük után gyorsan bevonják a termelésbe.

A Forgóeszköz csoporton belül a követelések teszik ki a legnagyobb arányt, szintén mindent évről el lehet ezt mondani. A **követelések** áruszállításból és szolgáltatásból erednek, könyvelői szaknyelven ezek a vevők. A vállalkozásnak látszik, hogy elég nagy minden évben a kintlévőség állománya, ami többnyire a szerződésekből eredő hosszú fizetési határidővel köthető összes, illetve, hogy a vállalkozás darukarbantartást is végez, amelyeket folyamatos számlázással végez, így a következő év januári karbantartását már decemberben ki kell számlázni, ami majd csak akkor fog kiegyenlítésre kerülni.

Értékpapírral a vállalkozás 2021-ig nem rendelkezett, amikor saját üzletrész vásárlása történt. A vissza vásárolt saját részvények 2022-ben értékesítésre kerültek a kiegészítő mellékletek szerint.

A **pénzeszközökről** elmondhatjuk, hogy a vállalkozás nem mutat likviditási problémát, viszont folyamatosan csökken és nő az aránya. A vállalkozás pénzeszközei nagy részét banki egyenleg teszi ki, a házi pénztár össze csekély.

Az **aktív időbeli elhatárolások** között a költségek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolása szerepel, például lízingdíjak, bérleti díjak és egyebek.

Összességében elmondható, hogy évről évre jelentős változás nem történt, kivétel, hogy 2019-ben a tárgyi eszközök nőttek a beruházásnak köszönhetően.

Források összetételének alakulása:

adatok %-ban

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Saját tőke	38,57	41,62	38,12	36,99	28,53	32,55
Jegyzett tőke	0,19	0,15	0,16	0,15	0,11	0,11
Jegyzett de még be nem fizetett tőke (-)	0	0	0	0	0	0
Tőketartalék	0	0	0	0	0	0
Eredménytartalék	11,75	22,7	16,41	13,5	7,81	18,52
Lekötött tartalék	13,61	8,27	11,47	14,56	15,19	9,9
Értékelési tartalék	0	0	0	0	0	0
Adózott eredmény	13,02	10,5	10,08	8,8	5,43	4,03
Céltartalékok	6,4	4,72	4,27	8,37	8,12	8,05
Kötelezettségek	54,23	53,04	56,36	50	60,02	63,71
Hátrasorolt kötelezettség	0	0	0	0	0	0
Hosszú lejáratú kötelezettségek	5,25	1,81	8,79	5,28	2,48	1,62
Rövid lejáratú kötelezettségek	48,98	51,22	47,57	44,72	57,54	62,09
Passzív időbeli elhatárolások	0,8	0,62	1,25	4,64	3,34	2,52
FORRÁSOK (PASSZIVÁK) ÖSSZESEN	100	100	100	100	100	100

2. ábra: Források megoszlása (saját forrás)

A táblázat adatai alapján elmondható, hogy jelentős változás a vizsgált években nem történt, kivétel talán a 2021-es év, ahol saját tőke csökkenés mutatkozik, a következő évben újra emelkedik. A vállalkozás beszámolóiban jól látszik, hogy a 2021-es évben, az előző évekhez képest nagyot ugrott a mérlegfőösszeg, és ezt okozta, hogy a saját tőke részarány alacsonyabb, mint a korábbi években.

Az **eredménytartalék** folyamatos változást mutat, mind pozitív, mint negatív irányba is. Az eredménytartalék a nyereség kumulatív összege, vagyis az összes korábbi időszaki nyereséget vagy veszteséget összegzik és hozzáadják az aktuális időszaki nyereséghez vagy veszteséghez. Ha a vállalat veszteséget könyvel el, az csökkenti az eredménytartalékot. Ha a vállalat nyereséget ér el, az eredménytartalék növekszik. Megmutatja, hogy mennyi profit maradt a vállalatban, adott időszak után. Az eredménytartalékból a vállalkozás pénzügyi

stabilitására is lehet következtetni. A vizsgált évek során azt lehet látni, hogy 2018-ban volt egy nagyobb kilengés, ahol az érték több, mint a duplájára növekedett, az előző évhez képest, ezt követően viszont évről évre csökken.

A **lekötött tartalék** egy olyan pénzügyi fogalom, amely a vállalat saját tőkéjének egy részét jelenti, amelyet a vállalat döntése alapján lekötöttek vagy felhasználásra korlátoztak. Ez a tartalék nem elérhető közvetlenül a vállalat számára osztalékfizetésre vagy más célra. Hangsúlyos változás 2021-ben történt, amikor elnyert egy pályázatot a vállalkozás.

Az **adózott eredmény** egy olyan pénzügyi fogalom, amely a vállalat működéséből származó nyereséget vagy veszteséget jelenti az adók levonása után. Ez a mutatószám az adófizetési kötelezettségek figyelembevételével tükrözi a vállalat ténylegesen realizált nyereségét vagy veszteségét az adott időszakban. A társaság beszámolóiban évről évre csökkentést mutatnak.

A társaság minden évben képez **céltartalékot** a garanciális jótállási visszatartásokra, illetve a tevékenység egyéb költségeire, melynek aránya a vizsgált években csekély mértékű.

Optimális esetben a legnagyobb arányt a saját tőke teszi ki, viszont jelent esetben a kötelezettségek, nagyobb arányban szerepelnek, amely veszélyes lehet az eladósodottság szempontjából, ezért magasabb a pénzügyi kockázata.

A **hosszú lejáratú kötelezettségek** főként beruházási és fejlesztési hitelt tart nyilván a vállalkozás. Rendelkezik egy úgy nevezett növekedési jelzáloghitellel, melyet a 2016-os év előtt vett fel.

A kötelezettségek között nagyobb arányban szerepelnek a **rövid lejáratú kötelezettségek**, ezt egy diagrammon szeretném bemutatni részletesebben.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rövid lejáratú kötelezettségek	772 658	1 001 503	1 001 503	912 962	1 632 266	1 761 424
Rövid lejáratú hitelek	12 888	54 244	54 244	43 089	102 950	192 641
Vevőtől kapott előlegek	31 628	108 312	108 312	145 089	119 343	262 022
Kötelezettségek áruszállításból és szolg.-ból	428 290	568 468	568 468	247 640	601 858	589 395
Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0	169 450	520 942	385 133
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	299 879	270 479	270 479	307 694	287 173	331 233

3. ábra: Rövid lejáratú kötelezettségek megoszlása (saját forrás)

A rövid lejáratú kötelezettség legfőbb részét, a kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból mérlegsor teszi ki, könyvelői nyelven, ezt szállítóknak nevezzük. Értéke 2017-ről 2022-re megduplázódott. A rövid lejáratú hitelek összege is növekedését mutat, ami a gépkocsipark növekedésével indokolható, mert az autó beszerzéseket lízing hitellel vásárolja a Kft. A vevőtől kapott előlegek is jókora növekedést mutatnak, ami annak köszönhető, hogy egyre több vevői megrendelésnek a szerződéses feltétele, az előleg beérkezése.

Fontos említeni a **passzív időbeli elhatárolásokat** is, ugyanis ezek olyan helyesbítő könyvelések, amelyek a vállalkozás eredményét pozitív és negatív irányba is tudják terelni. Ezen a soron tartják nyilván a tárgyévet érintő, de még be nem érkezett bevételeket, valamint a már befolyt, de nem a tárgy évet érintő bevételt. Ilyen elhatárolásként könyvelték a 2021-ben kapott pályázati előleget.

5.2. Vagyoni helyzet elemzése horizontális módszerrel

A vertikális elemző módszer mellett szeretném elvégezni a horizontális módszert is, hogy valósabb képet kapjunk az eszközök és források alakulásáról. A vizsgálatot mutatószámok segítségével készítem el.

adatok %-ban

Mutató megnevezése	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Befektetett eszközök fedezettsége	290,33	334,04	171,41	138,86	84,1	92,09
Tőkeösszeg (Saját tőke arány)	38,57	41,62	38,12	36,99	28,53	30,47
Saját tőke növekedési üteme	33,76	25,22	26,44	23,78	19,03	12,37
Kötelezettségek részaránya	54,23	53,04	56,36	50	60,02	59,63

4. ábra: Vagyoni helyzet elemzése (saját forrás)

Befektetett eszközök fedezete

$$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}}$$

Ez a mutató megmutatja, hogy a saját tőke milyen arányban finanszírozza a befektetett eszközöket. A szakirodalom úgy fogalmazott, hogy a mutató értéke, akkor kedvező, ha minél

magasabb, mert az azt jelentim, hogy a saját forrás egyre nagyobb hányadát finanszírozzák a befektetett eszközök. A társaságnál 2016-ban volt igen magas a mutató értéke, ezt követően, évről évre csökkent, míg végül 2021-re drasztikusan lecsökkent. A csökkenés főként 2019-ben kezdődött, amikor elkezdődött egy nagy beruházás, egy új csarnok építése.

Tőkeerősség

$$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Források összesen}}$$

A mutató arra alkalmas, hogy megvizsgáljuk a saját tőke arányát az összes forráson belül, vagyis, hogy a vállalkozás mennyire tudja a gazdálkodását saját forrásból finanszírozni. Abban az esetben kedvező a mutató értéke, ha az minél nagyobb százalékot mutat. A táblázat adatai alapján, minden évben csökkent a tőkeerősség, 2021-re majdnem a felére csökkent a mutató. A nagy mértékű csökkentés a kötelezettségek emelkedéséből ered.

Saját tőke növekedési üteme

$$\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

A saját tőke növekedési ütem mutatója, azt mutatja meg, hogy a saját tőke összegét, hány százalékkal növeli a vállalkozás adózott eredménye. A mutató értéke kedvező esetben növekedést mutat. A pénzügyi műveletek eredményváltozásából ered a csökkenés. Az adózott eredményt pozitív és negatív irányba is tudja befolyásolni a pénzügyi műveletek eredménye. Ez az eredménykategória többnyire a devizás tételek átváltáskori árfolyamkülönbségét tartalmazza. A 2020-2022-es években jelentős árfolyamvesztést szenvedett el a vállalkozás.

Kötelezettségek részarány

$$\frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Források összesen}}$$

A kötelezettségek részarány mutatót, a vállalkozás eladósodottsági mutatójának is szoktuk nevezni. Pozitívnak mondható, hogy a mutató értéke minden évben azonos tartományban helyezkedik el.

5.3. Pénzügyi helyzet elemzése

A pénzügyi helyzet elemzéséhez mutatószámokat használunk. Az elemzést végezhetjük:

- hosszú távon, amikor a vállalkozás adósságállomány változásait vizsgáljuk, és
- rövid távon, amikor a likviditási mutatók felhasználásával kapunk eredményt.

Az elemzésemhez a Darusín Kft. 2016-2022-es évek beszámolóinak adatait használom fel.

5.3.1. Rövid távú pénzügyi elemzés

A vállalkozás rövid távú pénzügyi elemzésére a likviditási mutatók szolgálnak. A likviditási mutatók elemzése fontos része a vállalat pénzügyi helyzetének értékelésének. Ezek a mutatók segítenek megérteni a vállalat képességét, hogy rövid távon teljesítse pénzügyi kötelezettségeit és likvid eszközeire támaszkodjon.

Az alábbi táblázatban szeretném szemléltetni, azokat a likviditási mutatókat és kiszámolt adatokat, amiket részletesebben is ki fogok fejteni.

adatok %-ban

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Likviditási ráta	1,77	1,7	1,63	1,61	1,09	1,1
likviditási gyorsráta	1,52	1,56	1,47	1,52	0,99	1
Pénzhányad mutató	0,47	0,35	0,16	0,45	0,05	0,03
Hitelfedezettségi mutató	1,05	1,21	1,31	1,08	0,77	0,98
Kamatfedezeti mutató	39,51	116,77	54,35	43,15	22,27	13,25

5. ábra: Likviditási mutatók (saját forrás)

$$\text{Likviditási ráta} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A likviditási ráta egy olyan mutatószám, amely segít felmérni egy vállalat vagy szervezet likviditását, vagyis azt, hogy mennyire képes azonnal megfizetni rövid távú kötelezettségeit. A likviditási ráta a vállalat likviditásának azon elemeit vizsgálja, amelyek gyorsan átválthatók készpénzre vagy könnyen hozzáférhetők a vállalat számára. Ide tartoznak a készpénzeszközök, a bankszámla egyenlege, a piaci likviditással rendelkező értékpapírok.

A likviditási ráta figyelembe veszi a vállalat rövid távú kötelezettségeit, amelyeket a vállalatnak az adott időszakban meg kell fizetnie. Ide tartoznak a rövid lejáratú hitelek, a beszállítói tartozások, a rövid távú adósságok. A likviditási ráta segítségével meg lehet állapítani, hogy egy vállalat mennyire képes kielégíteni rövid távú kötelezettségeit, vagyis mennyire képes a kötelezettségeinek azonnali kifizetésére. Minél magasabb a likviditási ráta, annál jobb a vállalat likviditási helyzete.

Jól működő gazdaságban a mutató értéke meghaladja a 100%-ot, mert aranyszabály, hogy a forgóeszközöknek a rövid lejáratú kötelezettségeket fedeznie kell. A vizsgált időszakban a mutató értéke optimális arányban van, hiszen mind a 6 évben meghaladja a 100%-ot, viszont a mértéke évről évre csökken. 2021-ben jelentős emelkedést mutatnak a rövid lejáratú kötelezettségek, mégpedig a szállítói kötelezettségek és a kapcsolt vállalkozással szembeni kötelezettségek emelkedtek. 2022-ben az emelkedést a rövid lejáratú hitelek és a vevőktől kapott előlegek emelkedése okozta. Amennyiben a mutató értéke 100% alá csökken, fennáll a fizetéseképtelenség veszélye.

$$\text{Likviditási gyorsráta} = \frac{\text{Forgóeszközök} - \text{Készletek}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A likviditási gyorsráta (quick ratio) egy olyan pénzügyi mutatószám, amely azt mutatja, hogy milyen mértékben képes egy vállalat azonnal megfizetni rövid távú kötelezettségeit, anélkül hogy a készletállományt figyelembe venné. Ez azért fontos, mert a készletek nem mindig könnyen átválthatók pénzre, és időbe telhet az értékesítésük vagy felhasználásuk.

A likviditási gyorsráta magasabb követelményt támaszt a vállalatokkal szemben, mivel kizárja a készleteket. Ez azt jelenti, hogy a vállalatnak elég likvid eszközzel kell rendelkeznie ahhoz, hogy a rövid távú kötelezettségeit kielégítse anélkül, hogy a készletek segítségére támaszkodna. Ez lehetővé teszi a befektetők, hitelezők és más érdekelt felek számára, hogy objektívebb képet kapjanak a vállalatról.

A vizsgálat azt mutatja, hogy a gyorsráta is optimális arányban van, mert a készletek nélkül is meghaladja a 100%-ot, viszont 2021-re a rövid lejáratú kötelezettségek növekedése miatt a

mutató értéke 100% alá csökkent, amin mindenképpen javítani szükséges, ami a 2022-es évben meg is történt.

$$\text{Pénzhányad mutató} = \frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A pénzhányad mutató egy olyan pénzügyi mutatószám, amely azt mutatja, hogy mennyi likvid készpénz és hasonlóan könnyen átváltható eszköz áll rendelkezésre egy vállalatnak a rövid távú kötelezettségek kielégítésére. A pénzhányad mutató a likvid eszközök (készpénz, bankszámla, könnyen átváltható értékpapírok) és a rövid távú kötelezettségek (rövid lejáratú hitelek, szállítói tartozások) közötti arányt mutatja, de semmilyen más eszközt vagy készletet nem vesz figyelembe. Kizárólag a likvid pénzeszközökre koncentrál, amelyeket a vállalat azonnal fel tud használni fizetésre. Ez azért fontos, mert a pénz a leglikvidebb eszköz és a leggyorsabban felhasználható kötelezettségek kielégítésére. Ez azt jelenti, hogy a vállalatnak elegendő pénzügyi tartalékot kell fenntartania a rövid távú kötelezettségek kielégítéséhez anélkül, hogy más eszközöket vagy készleteket használna fel.

A Darusín Kft vizsgált éveiben túl nagy változást nem produkált a mutató értéke. A mutató értéke 20% körül elfogadható. 2019-ben volt a legjobb arány, viszont 2021-ben kritikusan az elvárt érték alá csökkent a mutató, ami a pénzeszköz csökkenésének köszönhető.

$$\text{Hitelfedezettségi mutató} = \frac{\text{Követelések}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A hitelfedezettségi mutató egy olyan pénzügyi mutatószám, amely megmutatja, hogy a vállalkozás követelései mennyire tudják fedezni a rövid lejáratú kötelezettségeket. Információt ad a mutató arról, hogy a várhatóan egy éven belül befolyó pénzügyi összeg, milyen mértékben nyújtanak fedezetet az egy éven belül esedékes fizetési kötelezettségekre. Kedvező, ha a mutató értéke minél nagyobb.

Jelen helyzetben a hitelfedezettségi mutató a vizsgált 5évből, 4 évben meghaladja a 100%-ot, ami kiválóan mondható, viszont a 2021-es évre 100% alá csökkent, amire érdemes a későbbiekben odafigyelni. 2022-ben némi javulás látható.

$$\text{Kamatfedezeti mutató} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény} + \text{Fizetett kamatok}}{\text{Fizetett kamat}}$$

A kamatfedezeti mutató az adózás előtti eredmény (EBIT) vagy az adózás előtti eredmény hozzáadásával az adókra osztva a kamatkiadásokkal. Ez a mutató azt mutatja, hogy hány alkalommal képes a vállalat a kamatkiadásait fedezni az adott időszakban elért működési eredményből. A mutató információt nyújt arról, hogy hányszorosan tudja fedezni az adósságállomány kamatterheit, az adózás és kamatfizetés előtti eredmény.

A táblázatban jól látszik, hogy minden évben többszörösen fedezi az adózás és kamatfizetés előtti eredmény az adósságállomány kamatterheit.

5.3.2. Hosszú távú pénzügyi elemzés

A vállalkozás hűsszú távú pénzügyi vizsgálatát, az adósságállományra vonatkozó mutatók felhasználásával fogom végezni. Az adósságállomány alatt az egy évet meghaladó tartozásokat értjük. Ezek a hosszú lejáratú kötelezettségek, és a hátrasorolt kötelezettségek.

Az alábbi mutatók mindegyike többnyire ugyan azt vizsgálja, mégpedig, hogy a tőkestruktúrában milyen megoszlásban van jelent a saját, illetve idegen tőke aránya, valamint elemzi az egymáshoz való viszonyukat is.

Az alábbi táblázaton keresztül szeretném kifejezni a hosszú távú pénzügyi elemzést a Darusín Kft-nél.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Adósságállomány	82 796 eFt	35 400 eFt	167 397 eFt	107 740 eFt	70 294 eFt	45 951 eFt
Adósságállomány aránya	11,98%	4,17%	18,74%	12,48%	7,99%	4,74%
Saját tőke aránya	82,02%	95,83%	81,26%	87,52%	92,01%	95,26%
Adósságállomány fedezettsége	7,35	22,99	4,34	7,01	11,51	20,09

6. ábra: Adósságállomány (saját forrás)

Adósságállomány

$$= \text{Hosszú lejáratú kötelezettség} + \text{Hátrasorolt kötelezettség}$$

Az adósságállomány a vállalat vagy szervezet által felvett hitelek, kölcsönök és egyéb pénzügyi kötelezettségek összessége. Az adósságállomány jelenti a vállalatnak azokat az összegeket, amelyeket vissza kell fizetnie a hitelezőknek a meghatározott kamatokkal és futamidővel.

Minden esetben ajánlott az adósságállományt és az adósságkezelést szakértőkkel és pénzügyi tanácsadókkal együttműködve vizsgálni, hogy a vállalat optimális pénzügyi helyzetben legyen és megfelelően kezelhesse az adósságait.

Hosszú lejáratú kötelezettségek alatt, azokat a kötelezettségeket értjük, amelyeknek a visszafizetése vagy a teljesítése egy évnél hosszabb időt vesz igénybe.

Az adósságállomány képlete a hosszú lejáratú és a hátrasorolt kötelezettségek összegéből tevődik össze, de mivel a vizsgált vállalkozás nem rendelkezik hátrasorolt kötelezettséggel, ezért az adósságállomány összege megegyezik a hosszú lejáratú kötelezettségek összegével.

A vagyoni helyzet elemzésénél említettem, hogy 2016-ban a Darusín Kft. beruházási hitelt vett fel, amelyet látszik, hogy évről évre törlesztenek, ezért 2018-ra jelentős mértékben csökkent a hosszú lejáratú kötelezettségek összege. 2019-ben belevágtak egy nagy beruházásba, ahol csarnokbővítést kezdtek, ehhez beruházási hitelre volt szükségük, ezáltal nagyon megugrott az adósságállomány értéke, de véleményem szerint ez nem okoz likviditási problémát, az adatok alapján látni, hogy szépen csökken a hitel összege.

$$\text{Adósságállomány aránya} = \frac{\text{Adósságállomány}}{\text{Saját tőke} + \text{Adósságállomány}}$$

Az adósságállomány arány mutató egy pénzügyi mutatószám, amely az adósságállomány és a saját tőke közötti arányt mutatja. Ez a mutató segít felmérni egy vállalat vagy szervezet adósságterheit és az adóssághoz viszonyított tőkefinanszírozás mértékét.

Az adósságállomány az összes vállalati adósságot jelenti, beleértve mind a rövid távú, mind a hosszú távú kötelezettségeket. A saját tőke pedig a vállalat tulajdonosainak azon részét jelenti, amely a vállalatba befektetett összeget, illetve a kumulált nyereséget és veszteséget tükrözi.

A számítások alapján 2018-ban csökkent a mutató értéke, viszont 2019-re nagyot emelkedett, majd 2021-től ismét csökkent, ennek oka a hosszú lejáratú hitel emelkedése és csökkenése.

$$\text{Saját tőke aránya} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Saját tőke} + \text{Adósságállomány}}$$

A saját tőke aránya mutató (equity ratio) egy pénzügyi mutatószám, amely a saját tőke és a teljes tőke közötti arányt mutatja. Ez a mutató segít felmérni, hogy milyen arányban finanszírozza a vállalat magát a saját forrásokból, illetve milyen mértékben van kitéve adósságfinanszírozásnak. Ezt a mutatót az adósságállomány reciprokaként is szoktuk emlegetni.

A vizsgált 6 évben nem mondható el túl nagy változás a saját tőke arányát illetően, és mivel a mutató értéke igencsak nagy, ez kedvezőnek mondható. Minél magasabb a mutató értéke, annál kedvezőbb. Minden évben közelít az értéke a 100%-hoz, ami azt jelenti, hogy többségében a vállalkozás saját forrásaira támaszkodik, az idegen forrással szemben.

$$\text{Adósságállomány fedezettsége} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Adósságállomány}}$$

Az adósságállomány fedezettsége mutató, az adósságszolgálati képesség a vállalat rendelkezésre álló jövedelmét jelenti, amelyet az adósságszolgálatra (kamatok és törlesztőrészek) tud fordítani.

Megállapítható, hogy az évek során többszörösen fedezi a saját tőke az adósságállomány összegét. Az ingadozások mértékét szintén a hosszú lejáratú kötelezettségek emelkedése és csökkenése okozza. Mivel a mutató értéke túl nagy, így inkább azt együtthatós formában vizsgáltam.

6. A vállalkozás jövedelmezőségének vizsgálata

A jövedelmezőségi helyzet elemzése a vállalkozás jövedelmezőségének értékelését jelenti. Ez a folyamat a vállalkozás pénzügyi teljesítményének vizsgálatára és értékelésére összpontosít, hogy megállapítsa, mennyire hatékonyan generál nyereséget és mekkora a jövedelmezősége.

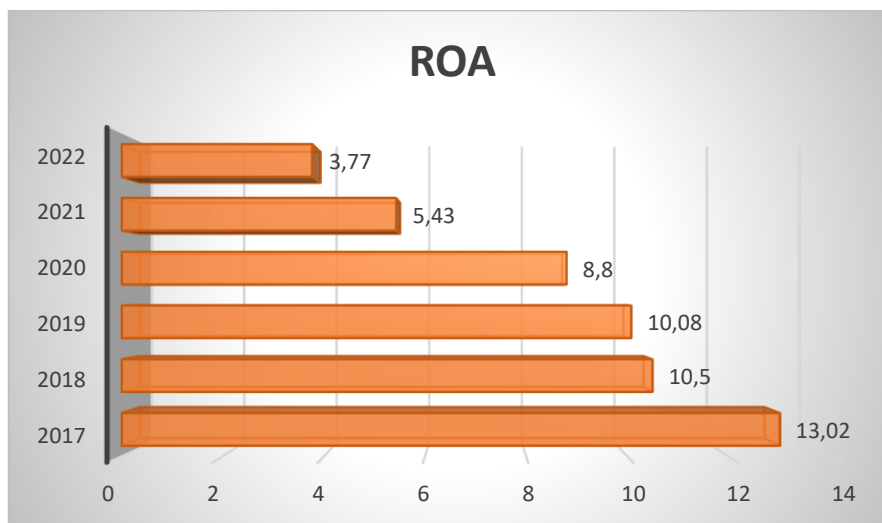
A jövedelmezőségi helyzet vizsgálatával megtudjuk, hogy a vállalkozás mennyire működik eredményesen.

A vizsgálatot különböző mutatók segítségével tudjuk elvégezni. A mutatók különféle eredménykategóriát viszonyítanak egy vetítési alaphoz. A számviteli törvény előírja, hogy a kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a vállalkozás jövedelmi helyzetét.

Az alábbi mutatókat fogom számítani a vizsgálatához:

- eszközarányos nyereség (ROA)
- sajáttőke-arányos nyereség (ROE)
- árbevétel arányos jövedelmezőség (ROS)
- árbevétel-arányos üzemi eredmény
- árbevétel-arányos adózás előtti eredmény
- fedezeti mutató

6.1. Eszközarányos jövedelmezőségi mutató:

7. ábra Eszközarányos jövedelmezőségi mutató (saját forrás)

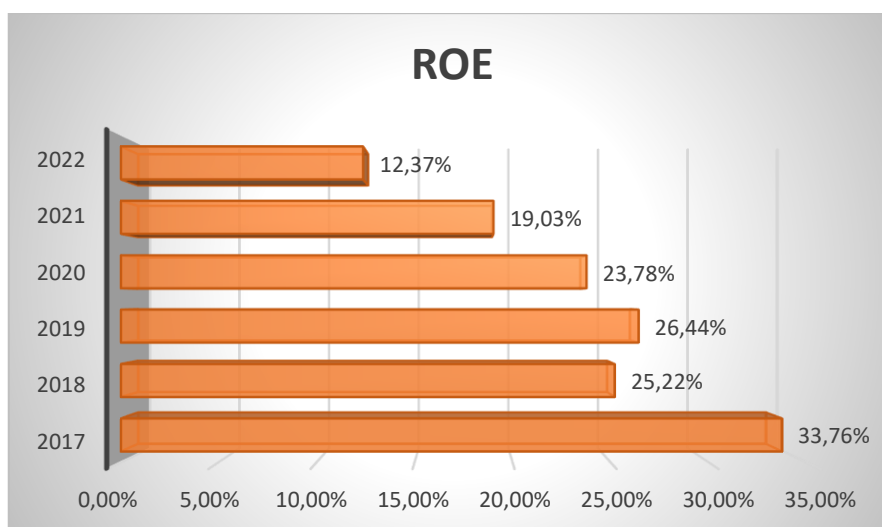
Az eszközarányos nyereség mutató (Return on Assets, ROA) egy olyan pénzügyi mutató, amely a vállalkozás jövedelmezőségét mutatja az összes vagyontárgyhoz viszonyítva. Ez a mutató azt méri, hogy milyen hatékonyan használja fel a vállalkozás a vagyontárgyait a nyereségtermelésben.

A ROA mutatót az egymással versengő vállalkozások össze szokták hasonlítani. A szakirodalom azt mondja, hogy az 5% feletti ROA mutató értéke már megfelelő egy jól működő vállalkozásnak.

A Darusín Kft. vizsgált éveiről elmondható, hogy jól gazdálkodik, és hatékonyan végzi a tevékenységét. 2017 és 20219 között az 5%-ot meg is duplázza, viszont 2020-ban elkezd csökkenni az értéke, és 2021-re már alig haladja meg az elvárható 5%-ot, 2022-ben pedig az elvárt alá csökken. Az adózott eredmény csökkent, az összes eszköz értéke pedig nőtt, ezáltal természetes, hogy a hányadosuk értéke is csökkent.

Összességben, ha az eszközöket vizsgálom, akkor látszik, hogy 2020-ban, a befektetett eszközök jelentősebb növekedést mutatnak, ezen belül is a tárgyi eszközök. A Kft. műszaki berendezéseket és gépjárműveket vásárolt. Mivel a gépjárműveket lízing hittel szokta vásárolni, ennek következtében nőtt a rövid lejáratú kötelezettségek összege is. Ez az oka, hogy az eszközarányos nyereség mutató értéke csökkent, azonban ez a csökkenés nem mondható negatívnak, hiszen beruházás jelleggel történt a vásárlás.

6.2. Tőkearányos jövedelmezőségi mutató:

7. ábra Tőkearányos jövedelmezőségi mutató (saját forrás)

Az ROE (Return on Equity) mutató a vállalkozás jövedelmezőségét mutatja a saját tőkéhez viszonyítva. Ez a mutató azt méri, hogy mennyi nyereséget generál a vállalkozás a tulajdonosok befektetett tőkéjéhez képest, azaz a tőkének mekkora a hozama.

Az előzőleg vizsgált mutató, a ROA, az eszközarányos nyereséget mutatja, ahol a teljes vállalati vagyont vizsgáljuk, ezzel szemben a most vizsgálandó mutató, a ROE, már csak a saját tőke részét vizsgálja.

A mutató értéke optimális esetben 5-40% között helyezkedik el. Minél nagyobb a mutató értéke, annál nagyobb az egységnyi tőkére jutó adózott eredmény.

Az elemzésem eredménye azt mutatja, hogy mind az 5 évben az elvárható tartományban helyezkedik el a mutató értéke, sőt jóval a minimum érték felett. Minél nagyobb a %-os érték, annál nagyobb az egységnyi tőkére jutó adózott eredménye. 2017-ben igencsak magas értékről, 33,76%-ról indul a mutató értéke, azonban évről évre csökkenést mutat.

6.3. Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók:

Az árbevétel arányos jövedelmezőségi mutató, egy olyan pénzügyi mutató, amely a vállalkozás jövedelmezőségét mutatja az árbevételhez viszonyítva. Ez a mutató azt méri, hogy mennyi nyereséget termel a vállalkozás az árbevételéből, megmutatja, hogy a bevétel hányad része marad eredményként a vállalkozásban.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Árbevétel arányos jövedelmezőség I.	7,69%	6,08%	4,60%	4,56%	4,16%	4,32%
Árbevétel arányos jövedelmezőség II.	7,41%	5,90%	4,52%	4,67%	3,49%	2,27%

7. ábra Árbevétel arányos jövedelmezőség (saját forrás)

Mivel a két mutató között nincs nagy eltérés, csak minimális, ezért arra következtethetünk, a vállalkozás nem folytatott aktív pénzügyi tevékenységet. Mindkét mutató hasonló értékeket mutat 2017 és 2022 év adatai alapján.

Árbevétel arányos jövedelmezőség I.

$$\frac{\text{Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{Értékesítés nettó árbevétele + Egyéb bevételek}}$$

Amikor ezt a mutatót számoljuk, csak az alaptevékenységből származó nyereséggel számolunk.

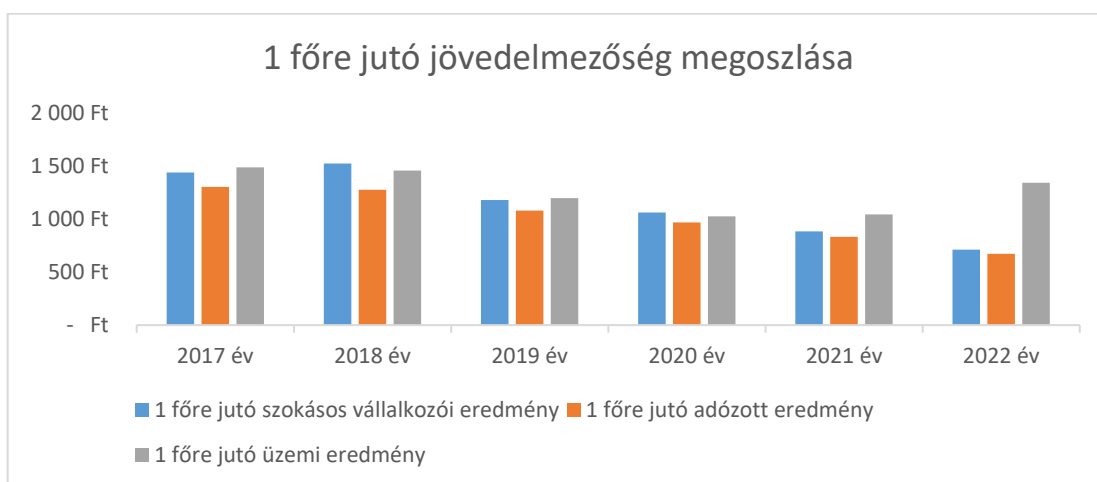
Árbevétel arányos jövedelmezőség II.

$$\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Összes bevétel}}$$

Ennél a mutatónál viszont figyelembe vesszük az összes eredményre ható tényezőt.

6.4. Élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók:

Az élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók olyan pénzügyi mutatók, amelyek segítenek megérteni egy vállalat vagy projekt hatékonyságát a munkaerő felhasználás szempontjából. Ezek a mutatók arra utalnak, hogy mennyi jövedelem vagy nyereség keletkezik az adott munkaerő-mennyiséghez képest. Ezek a mutatók fontosak lehetnek a vállalatoknak, hogy értékeljék a munkaerő-hatékonyságot, és meghatározzák, hogy mennyire rentábilis a munkaerő felhasználása az üzleti tevékenység során. Az optimális mutatók és értékek a vállalat típusától és az iparágától függően változhatnak, és azok elemzése segíthet a vállalatoknak javítani a munkaerő-kiadások hatékonyságát és növelni a nyereséget.

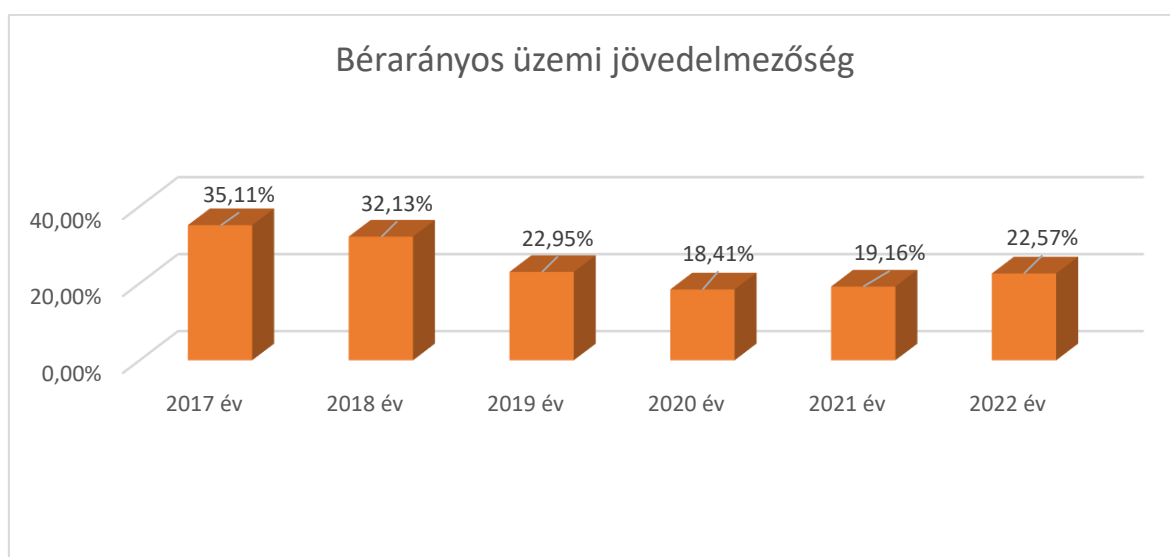

8. ábra 1 főre jutó jövedelmezőség megoszlása (saját forrás)

A diagramon jól látható, hogy a vizsgált 6 évben a három eredménykategória a vállalkozás létszámához viszonyított megoszlása csak minimális eltérést mutat egymástól. Az eltérések legfőbb oka, hogy a dolgozók létszáma ingadozik, évről évre változik, természetesen az eredménykategóriák is változnak, de a létszám jelentősebben.

Bérrányos jövedelmezőség

$$\frac{\text{Üzemi eredmény}}{\text{Bérráfordítás}}$$

9. ábra Bérrányos üzemi jövedelmezőség (saját forrás)

A mutató azt fejezi ki, hogy az üzemi tevékenység eredménye mekkora mértékben tudja fedezni a dolgozók munkabérét. 2017-es évhez képest évről évre romlás tapasztalható. A munkabérek növekedése adhat erre magyarázatot.

7. Hatékonyság vizsgálata

„A hatékonyság elemzése során elsősorban arra a kérdésre keressük a választ, hogy a vállalkozás adott időszakban felhasznált, rendelkezésre álló erőforrásai – ezen belül elsősorban egyes eszközei, eszközcsoportjai és emberi erőforrásai – mekkora teljesítmény elérését teszik lehetővé. Teljesítmények fogalma alatt a tevékenység hozamát értjük, ami lényeges eltéréseket mutat a tevékenység jellegétől függően.” (Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre, 2016, p. 120)

A hatékonyság vizsgálata során azt elemezzük, hogy a vállalkozás mennyire tudja gazdaságosan használni a rendelkezésére álló erőforrásokat. Az elemzéshez, úgy nevezett hatékonysági mutatókat használunk, amelyek az egyes eszközcsoportok kihasználtságát mutatják.

Hozamot erőforrások nélkül nem tudunk realizálni, és ennek a két fogalomnak a viszonyát vizsgáljuk a hatékonysági elemzés során. Megmutatja, hogy egy adott mennyiségű hozam, mekkora mértékű erőforrást igényel.

7.1. Nettó termelési érték levezetése

A nettó termelési érték a termelés során előállított végső érték, amely a bruttó termelési értékből levonja a közvetlen anyagköltséget. A nettó termelési érték kiszámításához a következő képletet használhatjuk:

Nettó termelési érték = Bruttó termelési érték - Közvetlen anyagköltség

A bruttó termelési érték magában foglalja az összes előállított termék vagy szolgáltatás piaci értékét. Ez a bevétel, amit a vállalkozás realizál a termékek eladásából vagy a szolgáltatások nyújtásából.

A közvetlen anyagköltség, azoknak a költségeknek a összege, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a termeléshez és az előállított termékekhez. Ide tartoznak az alapanyagok, alkatrészek vagy félkész termékek beszerzésének költségei.

Fontos megjegyezni, hogy a nettó termelési érték számítása vállalatonként változhat, és más költségek is belefoglalhatók, például a munkaerőköltségek vagy a közvetett anyagköltségek.

Az alábbi hozam- és teljesítmény mutatókat fogom kiszámolni:

- értékesítés nettó árbevétele,
- bruttó termelési érték,
- anyagmentes termelési érték,
- nettó termelési érték.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Értékesítés nettó árbevétele	3 032 517	3 824 845	4 500 547	4 088 108	4 491 701	4 801 793
- ELÁBÉ	200	2 328	75 939	579	38	0
- Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	639 886	479 578	225 076	253 167	152 997	0
+ Saját előállítású eszközök aktivált értéke	0	0	0	0	0	0
+/- Saját termelésű készletek állományváltozása	178 067	-47 839	-4 404	-57 909	0	0
Bruttó termelési érték	2 570 498	3 390 778	4 203 936	3 892 271	4 491 663	4 801 793
- Anyagköltség	1 232 186	1 657 396	1 712 771	1 430 478	1 989 962	1 964 202
- Igénybevett anyagjellegű szolgáltatások	75 108	295 125	905 250	607 681	773 014	1 199 167
Anyagmentes termelési érték	1 263 204	1 438 257	1 585 915	1 854 112	1 728 687	1 638 424
- Értékcsökkenés	22 845	41 446	50 369	40 029	68 564	116 291
Nettó termelési érték	1 240 359	1 396 811	1 535 546	1 814 083	1 660 123	1 522 133

10. ábra Nettó termelési érték (saját forrás)

Az **értékesítés nettó árbevétele** belföldi, valamint export értékesítésből tevődik össze, de túlnyomó részt belföldi értékesítésből, az export értéke elenyésző. Megfigyelhető a beszámoló adataiból, hogy 2017-től évről évre nőtt az értéke, míg 2020-ra minimális visszaesést történt, de 2021-től újra növekedésnek indult az értékesítés nettó árbevétele.

A **bruttó termelési érték** a vállalkozás által előállított termékek vagy szolgáltatások piaci értékének összege. Ez a bevétel, amit a vállalkozás realizál a termékek eladásából vagy a szolgáltatások nyújtásából, mielőtt levonásra kerülnének az anyagköltségek, munkaerőköltségek, illetve egyéb közvetlen és közvetett költségek. Mindenképpen le kell vonni a változatlan formában tovább értékesített terméket vagy szolgáltatást.

Fontos megjegyezni, hogy a bruttó termelési érték csak az előállított termékek vagy szolgáltatások piaci értékét tartalmazza, és nem tartalmazza a költségeket vagy veszteségeket. A teljes kép elérése érdekében fontos figyelembe venni az anyagköltségeket, munkaerőköltségeket, valamint a közvetett költségeket és egyéb kiadásokat is.

Számszerűsítve a Darusín Kft. bruttó termelési értéke nagyon szépen alakul, 2017-ről, 2022-re 53%-kal növekedett az értéke.

Az értékesítés nettó árbevétele és a bruttó termelési érték nagyon hasonló tartományban mozog.

Az **anyagmentes termelési érték** kiszámításához, a bruttó termelési értékből le kell vonni az anyagköltséget és az anyagjellegű igénybevett szolgáltatások értékét is, ugyan is ez egy nettó típusú mutató. 2017-ről 2022-re az értéke mintegy 77%-kal nőtt, ami nagyon kedvező. Azért is kedvező ez a növekedés, mert az az optimális, ha az anyagmentes termelési érték jobban nő, mint a bruttó termelési érték.

Az anyagmentes termelési érték segíthet a vállalkozásnak jobban megérteni és elemezni a munkaerőköltségeket, valamint a hatékonyságot és a költségek alakulását a termelési folyamatban. 2017-ben a Kft 158 fővel dolgozott, míg 2022-ben 170 főre bővült. Ez a bővülés 93%-s létszám bővülés, ebből is következik, hogy növekvő tendenciát mutat az anyagmentes termelési érték is.

A **nettó termelési érték** a vállalkozás által előállított termékek vagy szolgáltatások értékének összege a közvetlen anyagköltségek levonása után. Ez a mutató a vállalkozás ténylegesen generált hozzáadott értéket jelzi, mivel figyelembe veszi az anyagfelhasználást. Az értékét úgy kapjuk meg, hogy az anyagmentes termelési értékből le kell vonni az értékcsökkenést.

A Darusín Kft. nettó termelési értékkel évről évre növekedést mutat, ami miatt kijelenthető, hogy a vállalkozás jól fejlődik és eredményesen gazdálkodik. 2017-ről 2022-re 81%-os fejlődést eredményezett a gazdálkodás.

A kapott eredményekkel tovább tudjuk bontani a hatékonyságot:

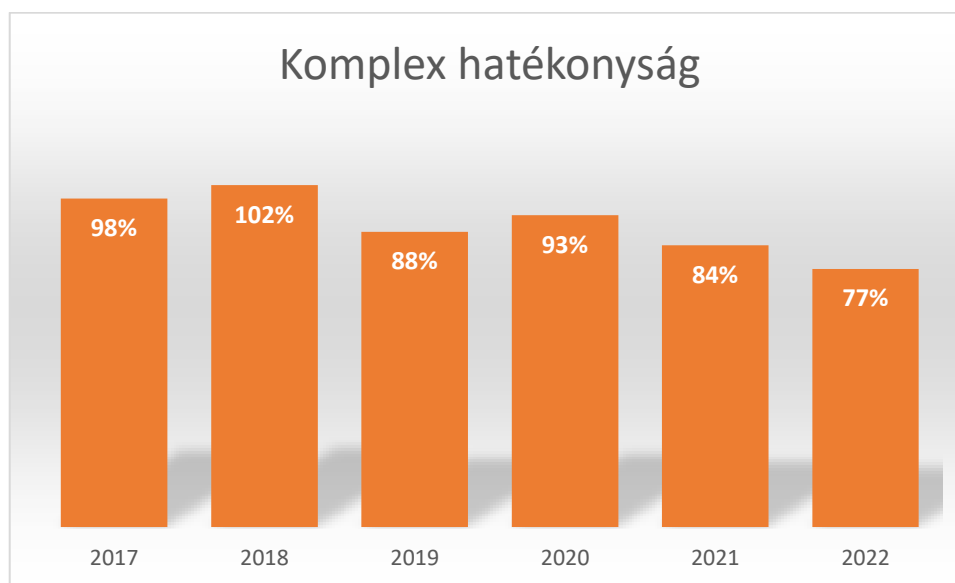
- komplex hatékonyság,
- parciális hatékonyság elemzése.

A következőkben ezt a kettő témakört szeretném boncolgatni.

7.2. Komplex hatékonyság elemzés

A komplex hatékonysági mutató a vállalkozás fejlődését méri, ehhez ismerni kell a vállalkozás nettó termelési értékét. A mutató értéke, akkor elfogadható, ha az értéke 1 fölé esik. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozás által elvárt hozamot termelik a rendelkezésre álló erőforrások.

$$\text{Komplex hatékonyság} = \frac{\text{Nettó termelési érték}}{0,15 \times \text{Lekötött eszköz} + 1,8 \times \text{Béreköltség}}$$

8. ábra Komplex hatékonyság (saját forrás)

A vizsgalat során egyetlen egy évben emelkedett a mutató értéke 1 fölé, 2018-ban. 2017-ben és 2020-ban is nagyon közel volt az értéke az elvárthoz, de sajnos arra lehet következtetni, hogy nem teljesült a vállalkozás hozamelvárása az erőforrásokat illetően.

Az erőforrásokat tovább kell vizsgálni, amelyhez a parciális hatékonysági mutatók nyújtanak segítséget.

7.3. Parciális hatékonyság elemzés

A parciális mutatók sokkal részletesebb elemzést végeznek a komplex mutatóhoz képest. A parciális hatékonyság az egyes tényezők vagy erőforrások hatékonyságát méri egy vállalkozás vagy folyamat szempontjából. Az egyes tényezők parciális hatékonysága azzal mérhető, hogy az adott tényezőtől vagy erőforrásból mennyi teljesítményt vagy kimenetet képesek előállítani a vállalkozás vagy a folyamat során.

Az alábbi parciális mutatókat fogom vizsgálni:

- élőmunka hatékonysági mutató,
- bérhatékonysági mutató,
- eszközhatékonysági mutató,
- termelési költség szint mutató,
- tőkehatékonysági mutató.

7.3.1. Élőmunka hatékonysági mutató:

Az élőmunka hatékonysággal azt vizsgáljuk, hogy az élőmunka egységére, vagyis 1 főre, mennyi hozam jut. A létszámhoz kell viszonyítani a különböző termelési értékeket.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1 főre jutó nettó termelési érték	7850,37	8675,84	8626,66	9753,13	8973,64	8953,72
1 főre jutó bruttó termelési érték	16269	21060,73	23617,62	20926,19	24279,26	28425,84

11. ábra Élőmunka hatékonyság (saját forrás)

Az élőmunka hatékonyság kedvezően alakult a vállalkozás vizsgált éveiben, 2017-ről 2021-re 87%-os javulást mutat. Jól látszik, hogy az emberi erőforrásait egyre jobban tudja használni.

7.3.2. Bérhatékonysági mutató:

A bérhatékonysági mutató kifejezi, hogy a vállalkozásnál felhasznált bér, mekkora új értéket tud létrehozni. Mivel az élőmunka felhasználás költségi, nem csak a bérköltséget tartalmazzák, így figyelembe vettem a személyi jellegű ráfordításokat is az alábbi elemzésnél.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bérhatékonyság	1,32	1,40	1,32	1,45	1,36	1,28

12. ábra Bérhatékonyság (saját forrás)

A bérhatékonysági mutatóban az elemzett 6 év során számottevő változást nem történt. 2020-ban volt a legmagasabb az értéke, ami összefügg a nettó termelési értékkel, ami szintén magas volt ebben az évben.

7.3.3. Eszközhatékonysági mutató:

A tárgyi eszköz hatékonyság azt vizsgálja, hogy a vállalkozás tárgyi eszköz állománya, mekkora nettó termelési értéket produkáltak. A számolásom során a tárgyi eszközöket viszonyítottam a nettó termelési értékhez.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tárgyi eszköz hatékonyság	6,00	5,80	3,63	3,34	1,83	1,61

13. ábra Eszközhatékonyság (saját forrás)

A mutató értéke 2017-től folyamatos csökkenést mutat, 2022-re jelentős mértékben csökkent, viszont egyik évben sem csökkent az értéke 1 alá, ami kedvezően hat a vállalkozásra. A beszámoló adataiból látszik, hogy a társaság tárgyi eszköz állománya minden évben növekszik, ami a hatékonysági mutató csökkenését okozza.

7.3.4. Termelési költségszint mutató:

A termelési költségszint mutató, mint a nevéből is adódik a termelési költségek és a bruttó termelési érték hányadosa. Ezt a mutatót fordított hatékonysági mutatónak is szoktuk nevezni.

Az alább felsorolt termelési költségeket fogom viszonyítani a bruttó termelési értékhez:

- anyagköltség,
- igénybevett szolgáltatás,
- egyéb szolgáltatások,
- személyi jellegű ráfordítás,
- értékcsökkenési leírás

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Anyagköltség	1 232 186	1 657 396	1 712 771	1 430 478	1 989 962	1 964 202
Igénybe vett szolgáltatások	75 108	295 125	905 250	607 681	773 014	1 199 167
Egyéb szolgáltatások	34 561	38 930	37 264	28 737	34 182	22 192
Személyi jellegű ráfordítások	941 555	999 130	1 160 243	1 250 217	1 216 236	1 191 178
Értékcsökkenési leírás	22 845	41 446	50 369	40 029	68 564	116 291
Termelési költségszint	2 306 255	3 032 027	3 865 897	3 357 142	4 081 958	4 493 030

14. ábra Termelési költségszint (saját forrás)

Mivel fordított hatékonysági mutatónak is nevezzük, ezért az értéke, akkor kedvező, ha 100% alatt marad.

7.3.5. Tőkehatékonysági mutató:

A tőkehatékonysági mutatót a saját tőke forgási sebességének is hívjuk. Megmutatja, hogy mekkora bruttó hozamot ér el a vállalkozás, egységnyi saját tőke felhasználással.

Megnevezés	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tőkehatékonyság	4,22	4,17	5,79	5,15	5,55	5,20

15. ábra Tőkehatékonyság (saját forrás)

A mutató értéke folyamatos növekedést mutat, ami kedvező hatású. Azok az évek eredményesebbek, ahol a bruttó termelési érték nagyobb mértékben növekedett. Ez az elvárás minden vizsgált évben teljesült.

8. Összefoglalás

A szakdolgozatomban a Darusín Kft. vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetének elemzését végeztem el beszámolóik adatai alapján. A vizsgálatomban kizárólag nyilvánosan elérhető dokumentumokkal dolgoztam, melyben nagy segítséget nyújtott a társaság kiegészítő melléklete is.

Az elemzésemhez 6 év adatait használtam fel, a vizsgált időszak 2017-től 2022-ig tartott.

A dolgozatomat a szakirodalmi áttekintéssel indítottam, ami számomra nagyon hasznos volt, mivel újra felfrissült bennem a számvitel elmélete, ami valljuk be, az évek során sajnos megkopik, hiszen az életvitelszerű minden napi munkában nem használjuk például a számvitel fogalmát, sem az alapvető fogalmakat.

A folytatásban részletesen ismertettem a vizsgált céget, a Darusín Kft-t. Szerencsés helyzetben vagyok, ugyanis a vállalkozásban dolgozom 2016 óta, így van betekintésem a számviteli rendszerbe, könyvelésbe.

Az elméleti áttekintés és a vállalkozás bemutatása után, elkezdtem a beszámolóik konkrét elemzését, azokkal a legfontosabb mutatószámokkal, amelyeket a dolgozatomban eredmény részében bemutattam.

A vállalkozás vagyoni helyzetének vizsgálatával kezdtem. A mérlegben szereplő eszközös és források összetételének elemzését elvégeztem horizontális mutatók segítségével, valamint vertikális módszerrel is. Elvégeztem a mérleg sorok százalékos megoszlásának számítását, amelyet táblázatos formában szemléltettem is. A mérleg eszköz oldalán, mind a 6 évben a legnagyobb arányt a forgóeszközök teszik ki, ezen belül is a követelések. A vállalkozásnak magas a kintlévőség állománya, sajnos sok esetben előfordul, hogy nehézkes és időigényes a vevői követelések behajtása.

A források összetételének legnagyobb arányát a kötelezettséget képezik, ezen belül a kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból. Ennek legfőbb oka, hogy gyártó cég révén, elég magas az anyagszükséglet a termeléshez, ezért magas a szállítói állomány is. Az alaposabb elemzés érdekében fedezeti mutatókat is számoltam.

A likviditási helyzet elemzésével is foglalkoztam, amely során megállapítottam a mutatók segítségével, hogy a vállalkozásnak nincsen likviditási problémája.

A pénzügyi helyzet vizsgálatával tanulmányoztam, hogyan alakult a vállalkozás adósságállománya. Dolgozatom eredmény fejezetében olvasható, hogy 2019-ben a Darusín Kft. nagyobb összegű beruházási hitelt vett fel, csarnok építés céljából, ebből eredően megnőtt abban az évben a hosszú lejáratú hitelek összege. Ugyanakkor elmondható, hogy ez nem okoz likviditási problémát, mert a saját tőke aránymutató minden vizsgált évben magas arányt mutat, tehát a vállalkozás többnyire saját forrásaira támaszkodik.

A jövedelmezőségi és a hatékonysági helyzet szemügyre vétele során megállapítottam, hogy a vállalkozás összességében hatékony és jól működik. Legnagyobb változás a bruttó termelési értékben volt, ami a vállalkozás által előállított termékek és szolgáltatások piaci értékét tartalmazza. A vállalkozásnak évről évre nő a tárgyi eszköz állománya, ami a hatékonysági mutató csökkenését eredményezi, azonban ez nem jelent gondot, hiszen a termelés növelése érdekében történnek a tárgyi eszköz beruházások.

Kutatási célul tűztem ki a Darusín Kft. pénzügyi eredményességének vizsgálatát az elmúlt 6 év adatai alapján. Kutatási eredményeim átfogó képet alkotnak mind a tulajdonosok mind a vezetőség számára a vállalkozás pénzügyi eredményességéről, fejlesztési lehetőségekről és támogatják a jövőbeli célok meghatározását.

Minden elemzést egybe nézve, azt gondolom, hogy a vállalkozás megfelelően működik, nem küzd likviditási gondokkal, vagy fizetéseképtelenséggel. A cégnél végzett munkám során a legnagyobb hiányosságot a számviteli rendszerben tapasztaltam. Szükséges lenne egy új vállalati rendszer kialakítása, ami a munkát felgyorsítaná, azáltal hatékonyabbá is válna, valamint átláthatóbbá tenné a vállalkozás pénzügyi helyzetének vizsgálatát.

Irodalomjegyzék

- Attila, D. S.-V., & Siklósi-Veress. (2011). *Pénzügyi számvitel II. A beszámolóképzés*.
- BGF, P. é. (2006). *Pénzügyi számvitel II. A beszámoló összeállítása*. Perfekt Kiadó.
- Blumné Bán Erika-Kresalek Péter-Pucsek József. (2021). *A vállalati elemzés alapismeretei*.
- Bokor, C. (2014). *A számvitel alapjai*.
- Csepreginé-Török, & Pál, C. G.-T. (2019). *SZÁMVITELI ALAPISMERETEK*. Budapest: Dialóg Campus.
- Dr. Béhm Imre. (1998). *Gazdasági-pénzügyi ismeretek*. Perfekt.
- Dr. Bíró T.-Kresalek P.-Dr. Pucsek J.-Dr.Sztanó I. (2012). *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*.
- Dr. Sztanó, I. (2013). *A számvitel alapjai*. Perfekt Kiadó.
- Dr.Bíró T-Kresalek P-Dr-Pucsek J-Dr Sztanó I. (2016). *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*.
- Dr.Siklósi, A. D.-Á. (2011). *Könyvvizetés és beszámolóképzés*. Budapest: Saldo.
- Dr.Siklósi, A. D.-Á. (2011). *Pénzügyi számvitel II. A beszámolóképzés*. Perfekt.
- Dr.Sztanó, I. (2013). *A számvitel alapjai*. Perfekt Kiadó.
- Dr.Takács, A. (2008). *Beszámolóképzés és -elemzés*. PTE ÁOK Nyomda.
- Katonáné, E. E. (2015). *Számvitel alapjai*. Líceum Kiadó.
- Pál, T. D. (2015). *Számvitel 2016*. A közgazdasági-módszertani képzés fejlesztéséért.
- Pucsek, B. B.–K.–J. (2011). *A vállalati elemzés alapismeretei*.
- Rachel Rotich. (2022. november 2022.11.26.). *Indeed*. Forrás: indeed.com:
https://www.indeed.com/career-advice/career-development/fiscal-year-end?fbclid=IwAR1kNscBvCAq02CSSjwzCXs5VAHxF2asqzTfDe5Spqc4LGU-jd4OWD_j1A
- RSM. (2022). *RSM*. Forrás: RSM: <https://www.rsm.hu/kisokos/beszamolasi-kotelezettsegek>
- Silvermoon*. (2021. 04 12). Forrás: <https://silvermoon.hu/vallalkozasok/penzugyi-elemzes/hatekonysagi-mutatok>
- Szamvitelnavigator. (2012. 08 27). *Szamvitelnavigator*. Forrás: Szamvitelnavigator:
<http://www.szamvitelnavigator.hu/2012/08/szamvitel-alapjai-vagyon-esmerleg.html>
- törvény, 2. é. (2000).
- Wikipedia. (2020. 08 04). *Wikipedia*. Forrás: Wikipedia:
https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%9Czeti_%C3%A9v
- Zatykó, D. S.–D.–M.–D.–S.–D.–Z. (2016). *Számvitel nem számvitel szakon*.

Mellékletek

1. melléklet: DARUSÍN Ipari Gyártó, Szerelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság mérlege 2017 – 2022

MÉRLEG „A” változat – Eszközök (aktívák)

Adatok ezer Ft-ban

Tételszám, Tétel megnevezése	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év
ESZKÖZÖK						
A. Befektetett eszközök	209 601	243 621	423 347	543 908	962 193	1 002 744
I. IMMATERIÁLIS JAVAK	2 929	2 929	0	0	55 839	54 389
1. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	923	923	0	0	0	0
2. Vagyoni értékű jogok	0	0	0	0	55 839	45 229
3. Szellemi termék	2 006	2 006	0	0	0	9 090
II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	206 672	240 692	423 347	543 908	906 354	948 355
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	101 490	98 641	95 691	108 894	106 270	39 273
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	57 923	82 660	82 061	91 707	347 226	345 757
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	36 085	43 467	59 308	63 320	139 382	148 423
4. Beruházások, felújítások	11 174	15 924	186 287	209 767	276 016	409 547
5. Beruházásokra adott előlegek	0	0	0	70 220	37 460	5 355
III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	0	0	0	0	0	0
B. Forgóeszközök	1 366 286	1 706 573	1 477 705	1 470 189	1 775 184	1 944 882
I. KÉSZLETEK	188 376	140 528	148 594	78 847	165 340	185 563
1. Anyagok	92 000	78 215	81 097	78 847	165 340	182 144
2. Befejezetlen termelés és félkész termék	1 000	48 130	57 909	0	0	0
3. Késztermék	95 376	14 183				
4. Készletekre adott előleg	0	0	9 588	0	0	419
II. KÖVETELÉSEK	813 944	1 212 220	1 185 783	984 050	1 257 165	1 717 956
1. Követelés áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	778 954	1 170 176	969 953	813 964	949 207	1 001 764
2. Követelés kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	192 524	18 493	233 402	398 688
3. Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	64 700	10 000	0
4. Követelések jelentős egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	0	0	10 000
5. Egyéb követelések	34 990	42 044	23 306	86 893	64 656	307 504
III. ÉRTÉKPAPÍROK	0	0	0	0	267 585	0
1. Saját részvények, üzletrészek	0	0	0	0	267 585	0
IV. PÉNZESZKÖZÖK	363 975	353 825	143 328	407 292	84 994	44 363
1. Pénztár, csekk	322 323	331 447	40 640	40 567	41 661	42 905
2. Bankbetétek	41 652	22 378	102 688	366 725	43 333	1 458
C. Aktív időbeli elhatárolások	689	4 924	2 671	27 408	99 299	83 126
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása	0	0	0	24 786	98 040	82 243
2. Költségek aktív időbeli elhatárolása	1 689	4 924	2 671	2 622	1 259	883
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1 577 576	1 955 118	1 903 723	2 041 505	2 836 676	3 030 752

**2. melléklet: DARUSÍN Ipari Gyártó, Szerelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
mérlege 2017 – 2022**

MÉRLEG „A” változat – Források (passzívák)

Adatok ezer Ft-ban

D. Saját tőke	608 527	813 794	725 671	755 251	809 215	923 410
I. JEGYZETT TŐKE	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0	0	0
III. Tőketartalék	0	0	0	0	0	0
IV. EREDMÉNYTARTALÉK	185 355	443 767	312 336	275 509	221 439	525 401
V. LEKÖTÖTT TARTALÉK	214 755	161 760	218 428	297 162	430 812	280 814
VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	0	0	0	0	0	0
VII. Adózott EREDMÉNY	205 417	205 267	191 877	179 580	153 964	114 195
E. Céltartalékok	100 906	92 317	81 372	170 896	230 211	228 484
1. Céltartalék várható kötelezettségre	100 906	92 317	81 372	170 896	230 211	228 484
F. Kötelezettségek	855 481	1 036 903	1 072 958	1 020 702	1 702 560	1 807 345
I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0	0	0	0
II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	82 796	35 400	167 397	107 740	70 294	45 951
1. Beruházási és fejlesztési hitelek	82 796	35 400	167 397	107 740	70 294	45 951
III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	772 685	1 001 503	905 561	912 962	1 632 266	1 761 424
1. Rövid lejáratú hitelek	12 888	54 244	19 732	43 089	102 950	192 641
2. Vevőtől kapott előleg	31 628	108 312	218 069	145 089	119 343	263 022
3. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	428 290	568 468	268 689	247 640	601 858	589 395
4. Rövid lejáratú kötelezettség kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	107 814	169 450	520 942	385 133
5. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	299 879	270 479	291 257	307 694	287 173	331 233
G. Passzív időbeli elhatárolások	12 662	12 104	23 372	94 656	94 690	71 483
1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása	0	0	0	52 394	8 253	32 886
2. Költségek passzív időbeli elhatárolása	423	124	23 372	20 943	67 522	0
3. Halasztott bevételek	12 239	11 980	0	21 319	18 915	38 597
FORRÁSOK ÖSSZESEN	1 557 576	1 955 118	1 903 723	2 041 505	2 868 676	3 030 752

**3. melléklet: DARUSÍN Ipari Gyártó, Szerelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
eredménykimutatása 2017 – 2022**

„A” EREDMÉNYKIMUTATÁS (összköltség eljárással)

Adatok ezer Ft-ban

Tételszám, Tétel megnevezése	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év
1. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	2 681 221	3 357 465	4 078 482	4 044 518	4 488 312	4 759 214
2. Exportértékesítés nettó árbevétele	351 296	467 380	422 065	43 590	3 389	42 579
I. ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	3 032 517	3 824 845	4 500 547	4 088 108	4 491 701	4 801 793
3. Saját termelésű készletek állományváltozása	178 067	-47 839	-4 404	-57 909	0	0
II. AKTIVÁLT SAJÁT TELJ.-EK ÉRTÉKE	178 067	-47 839	-4 404	-57 909	0	0
III. EGYÉB BEVÉTELEK	20 830	26 615	123 374	90 073	142 902	474 474
Ebből: visszaírt értékvesztés	0	0	0	52 179	66 870	112 531
5. Anyagköltség	1 232 186	1 657 396	1 712 771	1 430 478	1 989 962	1 964 202
6. Igénybe vett szolgáltatások értéke	75 108	295 125	905 250	607 681	773 014	1 199 167
7. Egyéb szolgáltatások értéke	34 561	38 930	37 264	28 737	34 182	22 192
8. Eladott áruk beszerzési értéke	200	2 328	75 939	579	38	0
9. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	639 886	479 548	225 076	253 167	152 997	0
IV. ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	1 981 941	2 473 327	2 956 300	2 320 642	2 950 193	3 185 561
10. Bérköltség	668 329	729 182	926 905	1 035 006	1 007 076	1 009 438
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	112 512	101 991	43 075	27 904	36 755	45 473
12. Bérjárulékok	160 714	167 957	190 263	187 307	172 405	136 267
V. SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	941 555	999 130	1 160 243	1 250 217	1 216 236	1 191 178
VI. ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	22 845	41 446	50 369	40 029	68 564	116 291
VII. EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	50 391	55 465	239 847	318 825	206 654	555 418
Ebből: értékvesztés	0	0	70 547	124 115	60 221	250 261
A. ÜZEMI (üzleti)TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE(I+II+III-IV-V-VI-VII)	234 682	234 253	212 758	190 559	192 956	227 819
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	0	122	0	2 571	0	462
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	4 807	10 511	13 061	42 867	17 847	32 197
VIII. PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	4 807	10 633	13 061	45 438	17 847	32 659
20. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások	5 597	1 934	3 783	4 466	7 015	8 455
21. Részesedések, értékpapírok, tartósan adott kölcsönök, bankbetétek értékvesztése	0	0	0	0	0	17 585
22. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	7 169	15 181	12 655	34 369	40 560	113 925
IX. PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	12 766	17 115	16 438	38 835	47 575	139 965
B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (VIII.-IX.)	-7 959	-6 482	-3 377	6 603	-29 728	-107 306
C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (A+B)	226 723	227 771	209 381	197 162	163 228	120 513
X. Adófizetési kötelezettség	21 306	22 504	17 504	17 582	9 264	6 318
D. ADÓZOTT EREDMÉNY (C-X)	205 417	205 267	191 877	179 580	153 964	114 195

Függelékek

4.sz. függelék – Hallgatói és konzulensi nyilatkozat

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat
III. Hallgatói Követelményrendszer
III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat
6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója
4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Dudás-Csikós Alexandra (név) (hallgató Neptun azonosítója: LRXYA)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
diplomadolgozatot áttekinttem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének
követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2023 év 11 hó 02 nap

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

5.sz. függelék – Tartalmi kivonat

A ZÁRÓDOLGOZAT/SZAKDOLGOZAT/DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe **A vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése, értékelése az Éves beszámolókból nyerhető információk alapján 3-5 évre vonatkozóan**

A dolgozatot készítő hallgató neve **Dudás-Csikós Alexandra**

Szak, képzési szint és tagozat megnevezése **Pénzügy-Számvitel Szak, levelezői alapképzés**

Tanszék/Intézet megnevezése: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet; Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Belső témavezető: Dr. Thalmeiner Gergő, egyetemi

A szakdolgozatomban a Darusín Kft. vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetének elemzését végeztem el beszámolók adatai alapján. Az elemzés vizsgált időszaka 2017-től 2022-ig tartott. Az elméleti áttekintés és a vállalkozás bemutatása után, elkezdtem a beszámolók konkrét elemzését, azokkal a legfontosabb mutatószámokkal, amelyeket a dolgozatom eredmény részében bemutattam.

A mérleg eszköz oldalán, mind a 6 évben a legnagyobb arányt a követelések teszik ki. A vállalkozásnak magas a kintlévőség állománya, sajnos sok esetben előfordul, hogy nehézkes és időigényes a vevői követelések behajtása.

Kutatási célul tűztem ki a Darusín Kft. pénzügyi eredményességének vizsgálatát az elmúlt 6 év adatai alapján. Kutatási eredményeim átfogó képet alkotnak mind a tulajdonosok mind a vezetőség számára a vállalkozás pénzügyi eredményességéről, fejlesztési lehetőségekről és támogatják a jövőbeli célok meghatározását.

Minden elemzést egybe nézve, azt gondolom, hogy a vállalkozás megfelelően működik, nem küzd likviditási gondokkal, vagy fizetéseképtelenséggel. A cégnél végzett munkám során a legnagyobb hiányosságot a számviteli rendszerben tapasztaltam. Szükséges lenne egy új vállalati rendszer kialakítása, ami a munkát felgyorsítaná, azáltal hatékonyabbá is válna, valamint átláthatóbbá tenné a vállalkozás pénzügyi helyzetének vizsgálatát.